

naša luč

1989
januar
1

moja fara mi ne sme biti deveta briga

Na temle mestu bomo poskušali letos člani naših slovenskih far po evropski tujini drug drugemu sporočati, kako bi vnašali vanje nove misli, novo življenje. Tako bodo lahko te naše zelenice na tujem še bolj zacvetele.

Gotovo imate kakšen predlog — pošljite ga nam!

BREZ CERKVE?

Marsikakšen duhovnik na župniji — in to je pojav po celem svetu — se pritožuje: „Ljudje se za nas več ne zanimajo. Pravijo, da Cerkve več ne potrebujejo.“ No ja, Bog z njimi, namreč s tistimi, ki Cerkve več ne potrebujejo. Ti pač ne potrebujejo več Kristusa, saj je on sam rekel, da je Cerkev on. In končno ne potrebujejo več Boga. In ne večnosti z Bogom. Kakšna je večnost brez Boga, nam je pa Jezus tudi povedal.

KDOR HOČE DELITI Z LJUDMI ŽIVLJENJE, MORA ŽIVETI BLIZU NJIH, MED NJIMI.

ŽUPNIJE — NEPOGREŠLJIVE

Na nekem bogoslovnem tečaju nam je star profesor govoril o majhni fari, kjer župnik že v ponedeljek dopoldne vse upravno delo za tisti teden opravi. „In vendar,“ je dejal, „gorje Cerkvi, če se bi odpovedala sistemu župnij! Ta se je namreč v stoletjih cerkvenega življenja izkazal za daleč najuspešnejšega.“

ŽUPNIJA MORA BITI DRUŽINA

Danes je zelo v navadi beseda občestvo, ki hoče pomeniti nekaj živega, kakor živ organizem, npr. človeško telo, po katerem teče kri, ki ga pošilja srce v vse celice. Fara naj bi bila tak živ organizem, takšno občestvo. Mogoče tudi primera, da naj bo fara družina, ni čisto neposrečena. Gre za to, da so člani fare med seboj povezani, da med njimi

utripa vez prijateljstva, spoštovanja, prave krščanske ljubezni.

Kako to uresničevati, je kajpada drugo vprašanje in velika umetnost. A najbrž ne bo daleč od resnice misel, da mora k tej živosti in povezanosti prispevati vsaka celica.

VSAK KRISTJAN SI MORA PRI-ZADEVATI ZA OSEBNO IN OD-LOČNO VERO, KI JE NE BO ZAMAJALA VSAKA MALENKOST. VERSKE RESNICE JE TREBA PREMIŠLJEVATI.

PREGLED FARE

Mogoče ne bi bilo nápak kdaj pa kdaj ugotoviti položaj fare in ji postaviti določene cilje, ki naj bi jih

skušala doseči. Potem pa to s skupino zavzetih faranov predebatirati. Končno vsem faranom sporočiti rezultate tega dela.

POUK MATERINŠČINE

SLOVENŠČINA ZA LJUDSKE ŠOLE je naslov učbenikov za 2., 3. in 4. razred ljudskih šol, ki jih je izdala Družba sv. Mohorja v Celovcu. Knjige so odlično sestavljene, tako da jih bodo otroci radi jemali v roke in se iz njih lahko veliko naučili. Za pouk po naših farah, pa tudi po družinah, so nadvse primerne.

ZUNAJ CERKVE NI ZVELIČANJA. TA STAVEK POMENI, DA NEKDO, KI VE, DA JE CERKEV POSTAVIL KRISTUS KOT REDNO POT ZA ZVELIČANJE, PA VANJO NOČE VSTOPITI ALI V NJEJ VZTRAJATI, JE V NEVARNOSTI ZA ZVELIČANJE.

IN ZABAVA?

Naše fare sem in tja pripravijo skupno razvedrilo. Te tedne bodo prirejale pustne zabave. Na teh so zelo dobrodošle vesele tekme. Naj jih nekaj naštejemo — mogoče bodo prišle komu prav: napihovanje balonov (kdor od treh tekmovalcev ali tekmovalk prvi napihne balon, da počí, je zmagal), pitje po cuclju (trije moški pijejo vsak iz svoje steklenice mineralno vodo, a tako, da je na steklenice nataknen cucelj), mumija (dva moška ovijata dva stoječa moška s higienskim papirjem od gležnjev do vratu, pa spet nazaj).

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
Gorenjska hiša pri Brezjah.

z „našo lučjo“ v novo leto!

Ko so kmalu po koncu vojne naši duhovniki v zahodnoevropski tujini načrtovali dušnopastirsko delo med rojaki, jim je prišlo na misel, da bi si za zvezo med svojimi farani na teh ogromnih področjih priskrbeli posebnega „kaplana“ — tiskano glasilo. To je bila ura spočetja Naše luči. Potem je revija zvesto vršila svoje poslanstvo, doslej že celih sedemintrideset let.

Od vsega začetka so duhovniki pričakovali, da bo sleherno slovensko gospodinjstvo — družina ali posameznik — v Zahodni Evropi z veseljem naročilo ta list, ki je bil ustanovljen izključno in samo zanje. Kmalu pa so spoznali, da so se v svojih računih ušтели: na Našo luč se je naročilo in se naroča le del naših ljudi. Škoda! Kajpa da ima lahko nekdo tisoč in en izgovor — upravičen ali neupravičen? — da revijo odkloni in odklanja, pa bi vendarle ne bilo vsaj od slovenskih katoličanov v tem prostoru preveč pričakovati, da podpro delo svojih duhovnikov tudi s tem, da se naročijo na to revijo.

Naša luč bo še nadalje — dokler bo to denarno in kadrovsko zmogla — povezovala naše rojake po Zahodni Evropi, jih obveščala predvsem o dogajanju v slovenskem svetu, vodila k vrednotam slovenstva, krščanstva in demokracije. Skušala bo vedno poiskati primerne sodelavce in denarne vire, saj s samo naročnino stroškov še zdaleč ne more kriti. Denarno bi ji bilo zelo pomagano, pa tudi idejno bi lahko naredila veliko dobrega, ko bi se ji prižgala zelena luč za v slovenski matični prostor. Doslej je ta še premalo odprt za tako svoboden glas, kot je Naša luč.

In ko bo reviji zmanjkalo sodelavcev in denarja? Takrat bo pač prenehala izhajati. Prazen prostor, ki bo za njo ostal, naši veliki družini v Zahodni Evropi gotovo ne bo v prid.

Sodelujte z revijo, dokler še je! Prav zato, da bo čim dlje! Kako naj bo to sodelovanje konkretno videti? Tako, da plačate takoj v začetku leta naročnino, morda še kaj primaknete za tiskovni sklad in pridobite novih naročnikov.

br

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez Horn-
böck, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26. Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer
Ring 26. Usmeritev: Versko-kulturni
in informacijski mesečnik za Slo-
vence na tujem.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 140 šil.
Anglija 7 fun.

Beglija 450 fran.
Francija 70 fran.
Italija 15.000 lir
Nizozemska .. 23 gld.
Nemčija 22 mark
Švica 20 fran.
Švedska 70 kron
Avstralija 12 dol.
Kanada 15 dol.
ZDA 12 dol.

Razlika v cenah je zaradi neenake
poštne in v posameznih državah in
različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki
in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

Z oblikovanjem misli bogatiti dejavnost

Japonci so znani kot neverjetno pridni,
podjetni in uspešni ljudje.
V nekaj letih so se dvignili
med vrhove gospodarske in industrijske moči.
Njihovi izdelki osvajajo tržišča celega sveta.

o

Vendar Japonci ne sedijo na svojih lavorikah.
Vidijo tudi šibke točke svoje družbe.
Tudi oni čutijo negotovost časov,
ko vse vre, kipi in se spreminja
z neverjetno močjo in hitrostjo.

o

Japonci spoznavajo,
da ne zadostuje samo strokovna usposobljenost.
Napredek tehnologije zahteva večjo odprtost duha,
širše duhovno obzorje pri prilagajanju DEJAVNOSTI
nepredvidljivim okoliščinam v prihodnosti.

o

Zato polagajo veliko važnost na kulturno in duhovno oblikovanje
ne samo mladine, temveč tudi vodilnih ljudi.
Temu cilju se posvečajo na poseben način.
Že ob sedmih zjutraj se uradniki in direktorji
zbirajo k posebnim sestankom,
kjer pod vodstvom strokovnjaka z Zahoda
pregledujejo angleško pisan „Azijski dnevnik“
in poiščejo snov za razgovor:
Kitajsko leposlovje, mednarodna politika,
svetovno gospodarstvo, duhovna vprašanja,
umetnost, učinki sprehoda v naravo itd.
Po enournem razgovoru v angleščini
odidejo vsak v svoje podjetje.
Čemu so razgovori v angleščini?
Resno jemljejo staro načelo:
„Kolikor jezikov znaš, toliko, mož, veljaš.“

o

Cilj teh srečanj je: **OBLIKOVATI** svojo **MISEL**
in s tem **BOGATITI**, **OSMISLITI**
svojo **DEJAVNOST**.
Japonci se zavedajo **enostranosti**
strokovne specializacije
in vedo, da bodo samo široko razgledane,
značajne in duhovno uravnovešene **OSEBNOSTI**
mogle biti kos zapletenim nalogam v prihodnosti.

o

Ali ni nekaj podobnega imel v glavi
že Janez Evangelist Krek, ki je želel:

Nov narodni ravnatelj

Lani v začetku novembra je ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič dopolnil 77. leto starosti. Zaradi bolezni je že drugič prosil v Rim, da bi stopil v pokoj in sveti oče je ugodil njegovi želji. Poleg tega, da je škof Lenič opravljal številne naloge v ljubljanski nadškofiji in v slovenski Cerkvi, je bil od leta 1977 tudi narodni ravnatelj za pastoralo Slovencev po svetu. Vsi, ki smo ga srečevali med nami zunaj domovine, dobro vemo, kako požrtvovalno se je zavzemal za slovenske kristjane in za vse Slovence na tujem. Sedaj je pustil tudi to službo mlajšim rokam.

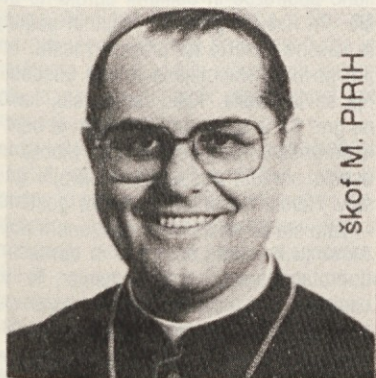
Rodil se je 6. 11. 1911 v Cerkljah ob Krki. V duhovnika je bil

posvečen leta 1937 v Ljubljani. V vojnem času je bil tajnik škofa Rožmana in je zato moral po vojni 6 let v zapor. Leta 64 je postal generalni vikar ljubljanske škofije in bil nato leta 67 imenovan in

v januarju 68 posvečen za ljubljanskega pomožnega škofa. S svojo zvesto službo slovenski Cerkvi si je pridobil ugled pred vsemi ljudmi in ne samo med kristjani.

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar se mu je zahvalil za požrtvovalno delovanje takole: „Že nekajkrat sem imel zadnja leta priložnost, tako ob njegovi 75-letnici 1986 in ob 20-letnici imenovanja za škofa 1987, da sem se javno zahvalil pomožnemu škofu dr. Stanislavu Leniču za njegovo izredno veliko delo in neprecenljive zasluge za ljubljansko nadškofijo, za vso Cerkev na Slovenskem in v Jugoslaviji in posebno za naše izseljence po vsem svetu. Zato bi rad tu javno in v imenu škofije, posebno pa še v svojem imenu izrekel zahvalo za tisto delo, ki ga bo z upokojitvijo uradno oddal, to je služba generalnega vikarja, ki jo je opravljal več kot 24 let, vrhovnega dušnega pastirja slovenskih izseljencev od leta 77 ter sodelovanje v jugoslovanski škofovski konferenci. Bog bodi škofu Leniču bogat

škof M. PIRIH

plačnik za vse njegovo delo.“ (Družina, 23. nov. 1988)

Na slovenski škofovski konferenci so škofje naprosili koprškega škofa Metoda Piriha, naj prevzame službo vrhovnega pastirja

za Slovence po svetu. Tako imamo slovenski izseljenci in zdomci narodnega ravnatelja spet na škofovski ravni. To je prav gotovo v korist nam vsem in kaže, da voditelji slovenske Cerkve z veliko skrbjo

spremljajo življenje tistega dela slovenskih kristjanov, ki živi izven teritorija njihovih škofij. Naša hvaležnost in povezanost z domačo Cerkvijo naj najde svoj izraz tudi v molitvi za predstojnike.

Slovenski zdomci
in izseljenci
raztreseni
na vseh koncih sveta
izrekamo
na tem mestu
globoko hvaležnost
in občudovanje
našemu dragemu
duhovnemu očetu

dr. STANISLAVU LENIČU

pomožnemu škofu
ljubljskemu
in dosedanjemu
narodnemu ravnatelju
po svetu.

Želimo mu, da ga
Bog ohrani
Cerkvi na Slovenskem
in nam v svetu
še vrsto let.

„Naj bi slovenska žena znala kidati gnoj
in se v tujem jeziku
pogovarjati o družbenih vprašanih“?

o

Kdo se še spominja slovenskih „Orlov“,
članov katoliške kulturne in športne organizacije,
ki so pozimi študirali socialna vprašanja
in spomladi na orlovskem okrožju
polagali izpite iz prepisane snovi?

o

Japonski zgled in primeri iz slovenske preteklosti
nam nudijo pobudo, da bomo tudi mi
v teh za nas nevarnih, a odločilnih časih
pridno oblikovali svojo *m i s e l i n s t e m* bogatili,
plemenitili in posodabljali svojo *d e j a v n o s t*.

o

Kako?

O tem smo že ponovno govorili,
ko smo naglašali potrebo
po močnih, plemenitih, bistrovidnih in *z n a č a j n i h*
O S E B N O S T I H v slovenskem prostoru.

o

Naj si tokrat pomagamo
s svetlima zgledoma iz našega okolja.
Nismo še pozabili ranjkega Štefana Roglja iz Belgije
in pred letom umrlega Viktorja Prašnika iz Gorice.
Gospod Štefan je bil rudar, pevodovja in učitelj mladine.
Gospod Viktor pa je bil krojač, društenik in človek za vse.
Oba sta živela izven domovine.
Oba sta se iz preprostih kmečkih fantov
oblikovala v izredno razgledani in plemeniti osebnosti,
ki so ju odlikovale dobrotu, zanesljivo prijateljstvo,
zdrav ponos, bistrovidnost, *z n a č a j n o s t*
in zvestoba.
Oba sta vse sile posvetila slovenskim idealom
in se herojsko žrtvovala za našo skupno stvar.
Oba sta imela izreden vpliv na okolico.

o

Kateri dejavniki
so tako posrečeno oblikovali Štefana in Viktorja?
Družina, Cerkev, šola, katoliška društva,
dobra družba, tisk in božja milost.

o

V kakšnem odnosu sta vidva, sestra in brat,
do teh življenjsko važnih dejavnikov?
Novo leto je čas tudi za SPRAŠEVANJE VESTI . . .
Kakšne SKLEPE bomo napravili?
„Za slovensko domačijo . . .“
„Za naš dragi dom in rod!“

„Na, ta je pa lepa“, boste rekli, „kaj
nam je tega treba.“ Res ni moja navada,
da bi poudarjal slovenskost, še manj pa
gostilne. Tokrat pa me je zmotil članek,
ki ga je objavil naš dnevnik Delo. Vsebina
ima nekaj skupnega s srečo, ki si jo ob
novem letu radi voščimo.

Kaj naj bo sreča, to je seveda za vsakega
nekaj drugega. Vsaj trenutne predstave
o sreči so zelo različne.

Delov dopisnik opisuje iskanje sreče
mladega zakonskega para. Pred leti sta
se odločila, da si bosta poiskala srečo
na tujem. Odsšla sta „čez lužo“, v Avstrali-
jo. Začetek je bil kot vedno zelo težak.
S pridnostjo in poštenostjo sta si počasi
ustvarila nov dom in kar lepo premoženje.
A vse to ni prineslo zelene „sreče“, ni za-
dovoljilo njenega življenja, vedno moč-
nejše je postajalo hrepenenje po lepi Slo-
veniji. Odločila sta se, da se vrmeta.
Prodala sta vse, kar sta si s trdom in
naporom ustvarila in se ni dalo vzeti s
seboj, vzela denar in se vrnila v belo
Ljubljano. Tam sta začela na novo. Denar
sta vložila v državno podjetje in postala
solastnika znane slovenske gostilne v
Ljubljani. Ta „obrat“ je imel pisano
družbo, preden sta ga prevzela naša
znanca. Počasi se je podoba gostilne
spremenila. Njun način dela je bil za
mnoge privlačen, nekaterim seveda ni
bilo vse prav. Kmalu sta se morala
soočati s spoznanjem, da jima niso vsi
naklonjeni. Nekateri „dobri“ prijatelji so
jima začeli dopovedovati, da samo s so-
lidno postrežbo in obilnimi obroki ne bo
šlo. Pri nas ne gre brez majhnih goljufij
in kakšne kuverte na pravem mestu, so
jim govorili. Nasmejana mlada gospodi-
nja se je čudila. Kako ne bo šlo, kako
ne gre? Kljub tem namigovanjem je osta-
la prepričana, da ji bo tudi sredi Ljubljane
uspelo ohraniti poštenost do svojih go-
stov. Hotela sta imeti slovensko gostilno
— zato sta se vrnila — in po njunem poj-
movanju k vljudni postrežbi in domačim
dobrotam spada tudi poštenje. To je
osnovna črta vsakega dela in vsakega
medsebojnega odnosa med ljudmi. V Av-
straliji nihče še pomislil ne bi, da bi ogo-
ljufal svojega gosta. To bi pomenilo konec
vsega. Ni se mogla načuditi, kako se ji
sploh upajo reči, da mora delati nepošte-
no. Še je prepričana, da bo uspela prav
zaradi tega, ker delata z možem pošteno
in pridno kot sta se navadila v širokem
svetu. Brez te poštenosti ne more biti
srečna.

Slovenska gostilna

In kaj ima to opraviti z novim letom? Toliko, kolikor je vredna beseda „sreča“. Ko si jo izrekamo kot željo, naj bo vanjo vključena tudi vrednota poštenja. Poštenje ureja naše medsebojne odnose. Vsak si želi za dobro opravljeno delo tudi odgovarjajoče pravično plačilo. Koliko preprirov in pravd bi odpadlo, ko bi poštenost postala neizogibni del našega

*Milosti polne praznike
rojstva božjega Sina
Jezusa Kristusa
in srečno novo leto
Vam vošči
NAŠA LUČ*

življenja. Da temu ni tako, vemo prav dobro sami. Med ljudmi vse bolj prevladuje misel, da se je treba v življenju znajti. Človek mora biti dovolj „iznajdljiv“, to pomeni zvit in nepošten do svojega bližnjega. Ali ni to nekaj strašnega in do kraja nemogočega. Stoletja smo vedeli, da je poštenje ena največjih človekovih kreposti, danes pa se hvali nepoštenost kot največja vrednota.

Ne morem pozabiti, kako je poštenost plačal naš sosed. Bil je obrtnik. Delal je zagnano in v svoji podjetnosti je imel razpredeno široko mrežo odjemalcev. Tudi v sosednjo deželo je pošiljal svoje izdelke. Bil je ponosen, da mu gre dobro, pa ga je sosed mimogrede opozarjal, naj pazi, da ga ne bo kdo spretno ogoljufal. Zanašal se je vedno na sklenjene pogodbe. Samo mesec dni kasneje pa bi od skrbi in jeze skoraj zgubil glavo. „Našli“ so ga na zelo enostaven način. Velike pošiljke njegovih izdelkov ni nihče dvignil, naročnika niso mogli najti. Po enem mesecu je dobil račun za ležarino in vprašanje, kaj naj naredi z blagom. Če bi ga poslali nazaj, obračunali ležarino in pono-

ven prevoz, bi imel precejšnjo zgubo. Pristal je na prodajo pod ceno. Kupec se je brž našel. Bil je naročnik pod drugim imenom, naš obrtnik pa je bil ob svoj pošten zaslužek. Kasneje je med svojimi znanci slišal komentarije in se čudil, ker so govorili bolj o goljufovi „premetenosti“ kot o njegovi poštenosti.

Ko si voščimo te dni srečno novo leto, naj bo v tem vključeno tudi poštenje kot merilo naših medsebojnih odnosov in vsega ravnanja. To pomeni, da si bomo prizadevali za iskreno in pravilno vrednotenje predvsem v odnosu do sočloveka in tudi do stvari. Prav tako pa tudi do Boga. Jezus pravi: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega.“

Da plačujemo davke, da pošteno delamo, to se mnogim zdi samoumevno. Vemo, da se temu ne moremo izogniti, tudi če nam ni najbolj prav. Drugače pa ravnamo, ko naj damo tudi Bogu, kar je božjega. Pravičen odnos do Boga se kmalu konča. Kristus pa prav izrecno poudari: „— in Bogu kar je božjega.“ Ta dolžnost je naša zahvala za božje darove in priznanje, da ga potrebujemo.

Res je sicer, da mi Bogu ne moremo ničesar dati, ker je vse, kar imamo, njegov dar. Brez njega nas sploh ne bi bilo. Bog nas ne rabi, mi rabimo njega. Ko pozabimo dati Bogu, „kar je božjega“, na primer: nedeljsko mašo, vsakdanjo molitev, izobraževanje v veri, tedaj smo podobni otrokom, ki svojih staršev nočejo priznati in jih ne upoštevati. Krepost poštenosti nalaga prijetno dolžnost, da se na Gospodov dan pridem zahvalit Bogu za prejete dobrine in ga prosit za varstvo. Šele ko moliš, te prevzame čudovita resnica, da te v življenju spremlja božja vsemočnost in dobrot. Tedaj postane nedeljska maša del tvojega življenja in resnični vir notranje sreče.

Srečno novo leto torej! Naj bo leto spoštovanja Gospodovih zakonov in leto božjega usmiljenja nad nami. Naj nas njegova pravičnost spet osrečuje kot naše prednike, naj prinese zadovoljstvo in srečo vsem ljudem.

Vaš Don Kamilo

duševno zdravje

Prehitevanje duše ali „dušenje“

Pravijo, da smo Slovenci pridno, marljivo, delovno ljudstvo. Uspešen Slovenec si tudi v tujini, če se lahko pohvališ, da imaš dela čez glavo, da nimaš prav nobenega časa, da se ti venomer kam mudi, itd.

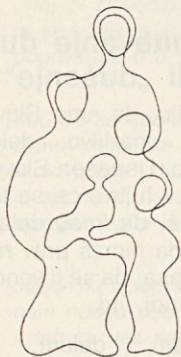
„Delam, delam, delam . . .“ Delaj in boš živel polno, bogato življenje!

Delamo in hočemo delati še več. Ko smo pri enem delu, že mislimo na drugo. Pa ne samo zaradi denarja in prestiža. Delamo tudi zato, da pozabljam. Slovenci ne samo, da hodimo delat, ampak dobesedno bežimo v delo: pred nerešenimi osebnimi in družinskimi problemi, pred stisko in tesnobo svojega časa in razmer, pred tisočimi nevidnimi strahovi, ki nas venomer zasledujejo.

Bolezniški znaki naše vsakdanjosti so: naglica, preobremenjenost, poraženost, izčrpanost, alkohol in poživila, živčnost, napadalnost, brezvoljnost, ubitost, zamerljivost, preobčutljivost, strah za svojo čast, ogoljufanost, brezsmiselnost, neizpolnjenost.

Prispodoba: Ko se je Indijanec prvič peljal z avtomobilom, je po nekaj kilometrih zaprosil šoferja naj ustavi. Izstopil je in se ulegel na tla poleg avtomobila. Ko je šofer vprašal, kaj počenja ali če mu je slabo, je odvrnil: „Čakam, da pride duša za mano.“

družina

Božja zamisel človeka

Bog si je zamislil človeka kot bitje, ki se šele z dvema polovicama ali póloma urešničuje v celoti. Zato je ustvaril moškega in žensko kot dopolnjujoči se bitji. Sv. pismo pravi: „Bog je ustvaril človeka po svoji podobi . . . , moža in ženo ju je ustvaril“ (1 Mojz 1, 27). Kar enemu manjka, ima drugi. Kar ima eden v večji meri, ima drugi v manjši. Vse imata povsem, v polnosti le oba skupaj. Temu nenavadnemu nasprotju, ki se pa čudovito dopolnjuje, lahko rečemo tudi spolnost. V tem smislu je človek spolno bitje ali dvospolno bitje. Tudi sam Kristus povzema iz stare zaveze misel o enosti človeka, ki je nekako sestavljen iz moškega in ženske: „Ali niste brali, da je Stvarnik na začetku ustvaril človeka kot moža in ženo ter rekel: . . . bosta oba eno telo?“ (Mt 19, 4), kar pomeni čudovito zlitje dveh v eno „zakonsko osebo“.

Vital Vider: Oba eno telo

MOLITEV V DRUŽINI

Gospod, naš Oče,
hvala Ti za vse, kar živi,
za lepoto stvarstva,
za sposobnosti,
ki jih prejemo od Tebe,
za življenjsko srečo,
ki jo uživamo.

Hvala Ti za vse, ki nam pomagajo,
za zaupanje in pozornost,
ki smo ju deležni od strani ljudi,
za dobroto in ljubezen tistih,
ki so z nami v težkih dneh.

Predvsem pa iskrena hvala, da si Ti naš Oče
in si nam poslal svojega Sina Jezusa,
Jezus je beseda, ki daje življenje
in se nam razodeva v Tvoji Cerkvi.
On je svoje življenje dal za nas.
On ostaja med nami
v kruhu in vinu.
On je naš mir za vse čase. Amen.

*Padli so predenj in ga
počastili.* (Mt. 2,11)

MOLITEV PRED JEDJO

Gospod, naš Bog,
od Tebe prihaja vse,
kar nudi ta miza.
Hvala Ti za hrano in pijačo,
za našo srečo in veselje.
Spomni se,
Oče, v svoji dobroti
tudi naših bratov in sester,
ki trpijo lakoto,
so bolni ali osamljeni.
Bodi jim blizu.
Pomagaj nam,
da jim bomo tudi mi blizu.
Po Kristusu
našem Gospodu.
Amen.

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

DELO: SLOVENSKI KULTURNIKI: „SLOVENSKEMU NARODU SUVERENOST!“

15. novembra se je v veliki dvorani Doma Ivana Cankarja pričel drugi zbor slovenskih kulturnih delavcev z eno samo temo: Suverenost slovenskega naroda.

• Predsednik sveta za kulturo MILOŠ MIKELN je izrazil upanje, da bodo na tretjem zboru prihodnje leto tudi predstavniki Slovencev iz ZDA, Kanade, Avstralije, Argentine in drugod, t. j. „Slovenci z vseh koncev sveta, ki ne glede na svojo politično in nazorsko usmeritev hočejo dobro svoji domovini in slovenstvu.“ Povedal je: „Nosilec suverenosti je v demokratičnih deželah ljudstvo. Ljudstvo pa lahko uveljavi svojo suvereno voljo, navzven in navznoter, samo v ustrezni demokratični politični ureditvi. Slovenija si v krčih išče pot nove enotnosti v pluralizmu.“

• BOŠTJAN ZUPANČIČ je naštel vse kršitve zakonov, do katerih je prišlo med sojenjem četverici (dvom o zakonitosti in montiranosti procesa, raba neslovenskega jezika med sojenjem idr.).

• ZBOR SLOVENSKIH KULTURNIH DELAVCEV je soglasno sprejel zaključke:

1. da je sodba zoper četverico v nasprotju s slovensko in zvezno ustavo;

2. da je sodba izdana na podlagi zakonov, ki to niso, ker so nedoločni in torej protustavni;

3. da je v zadevi sodilo vojaško sodišče, ki v pravni državi ne more imeti pristojnosti nad civilnimi osebami, in je sodba že zaradi tega povsem nesprejemljiva;

4. da celoten primer predstavlja vsaj napad na suverenost slovenske pravosodne oblasti, najverjetneje pa zavesten napad na suverenost celotnega slovenskega naroda.

• TONE PAVČEK je rekel, da je osnovno vprašanje suverenosti vprašanje demokracije. Z omejeno demokracijo ali s tako imenovanimi postopnimi koraki k demokratizaciji imamo lahko le delno, okrnjeno, nikakršno suverenost. Svoboda posameznika pogojuje svobodo skupnosti. Pri nas je veljalo in še velja nekaj kolektiv, množica, delavski razred in kajpak predvsem njegova avantgarda in edina ideologija in edina oblast. Tak socializem, ki smo ga živeli in ga še v naši državi živimo, ni rešitev ne poroštvo suverenosti ne za posameznika ne za narode. Ta socializem ni nikjer, kjer je na oblasti, rešil nacionalnega problema preprosto zato, ker ni rešil problema človeka, njegove svobode. Smeri razvoja sta lahko le politični pluralizem in suverenost civilne družbe, kar vse za zdaj kajpak še dašč našega časa in naše življenja.

• IVAN KRISTAN je dokazoval, da s sprejetjem predlaganih amandmajev (k ustavi) Slovenci izgubljajo del suverenosti, da Slovenija izgublja položaj državnosti.

• TINE HRIBAR je svojo razpravo razvil okrog dileme, ali je v ustavni debati prišlo do prenosa suverenosti, in izrazil prepričanje, da prenesena suverenost ne more biti nič drugega kakor izdaja naroda.

• TONE PERŠAK je navedel vrsto primerov omejevanja in neuresničevanja suverenih narodovih pravic, začeni s pravico razpolaganja s svojim dohodkom pa vse do primera sojenja četverici.

• BOŠTJAN ZUPANČIČ je opozoril na sedanje trende prebujanja slovenskega naroda od znotraj. To je neustavljiv proces. Vzpostavlja se tudi javnost, ki so jo prej zatirali. To se kaže tudi v načinu pisanja in govorjenja. Kar se sedaj dogaja v Sloveniji, je preizkus zahodne civilizacije.

• JOŽE KOVAČ se je zavzel za splošno uveljavljanje demokratičnih pravic, priznanih od mednarodnih organizacij. SFRJ je razcepljena na demokratični, pretežno slovenski, in nedemokratični, pretežno srbski pol.

• TOMAŽ PAVŠIČ je dejal, da po 43 letih svobode posameznik ugotavlja, da je te države strah imena Slovenec in Slovenija. Občinstvo mu je gromko ploskalo. Nezadovoljen je tudi, ker ni rubrike za slovensko nacionalnost v rojstnem listu, osebni izkaznici in potnem listu.

• JOŽE ARTNAK je izjavil, da tudi koncept tržnega gospodarstva vodi brez političnega pluralizma v diktaturo.

• PETER BOŽIČ je rekel: če nimam osnovne politične pravice, nisem suveren. Spregovoril je tudi o šestih odstotkih populacije pri nas, katere člani, združeni v stranko, imajo edini pravico do politične organiziranosti.

• IVAN URBANČIČ se ni strinjal, da bi sedaj ustanovljeno Slovensko demokratično zvezo razumeli postavili v okvir SZDL, saj v tem okviru ne bi imela svobode za svoje delo. Čas SZDL je potekel. Zveza naj bi bila povsem samostojna organizacija, enakopravna z obstoječimi, in naj bi oblikovala svoj parlament in kajpada svoj poseben program, v nasprotnem primeru bi šlo za potegavščino.

Janša je (na demonstraciji 21. nov. v Ljubljani) poudaril, da se bo pravna država začela šele tedaj, ko se bodo na zatožniški klopi znašli tisti, ki so odgovorni za ljubljanski proces.

NEDELJA, Celovec, 27. nov. 88/1.

● JANEZ MALAČIČ je govoril o demografskih gibanjih v svetu, zlasti pa seveda pri nas, kjer je rodnost prav tako zelo nizka in ne pokriva več enostavne reprodukcije prebivalstva.

● VENO TAUFER je opozoril na komunistično ideologijo, ki se že toliko let vsiljuje posameznikom in večini, ki nimajo komunističnega prepričanja.

● PAVEL BRATINA je v imenu revije 2000 prebral izjavo „o zamejstvu, zdomstvu in izseljenstvu“. Izjava bi naj prispevala k ohranjanju vezi med Slovenci, ki so kakorkoli in kamorkoli šli po svetu, in tistimi, ki so ostali doma.

● RUDI KONCILIJAJA je govoril o verskem zapostavljanju vojakov v armadi. V zvezi s to krivico je predlagal, da JLA čimprej omogoči vojakom kristjanom obisk nedeljske maše ali duhovnika, oziroma poskrbi, da bo lahko tisti, ki bo hotel, prejemal zakramente. Avditorij je njegov predlog — skupaj s tistim o civilnem služenju vojaškega roka — sprejel z bučnim aplavzom.

● JELENA UKMAR je rekla, da bi bil korak k suverenosti tudi to, da bi si priznali, da smo okupirani.

● JANEZ MENART je razpravjal, da spričo tega, ker so vodilni kadri na vseh področjih v glavnem rekrutirani iz približno šestih odstotkov prebivalstva Slovenije, ki so včlanjeni v Zvezo komunistov, gre za omejeno suverenost naroda. Suveren je tisti, ki lahko odločilno vpliva na omenjenih šest odstotkov (ZKJ, JLA).

BAVČAR (predsednik Odbora za človekove pravice): „Pri tem montiranem političnem procesu je sporno vse. Njegovi prvi začetki so stari toliko, kolikor je star sistem, ki v imenu ene resnice in edine zveličavne ideje gospoduje nad življenjem ljudi.“

MLADINA, Ljubljana, 25. nov. 88/22.

● JAŠA ZLOBEC je presenetil z mnenjem, da slovenski narod še nikoli ni imel toliko možnosti, da govori o svoji suverenosti. Toda manjka suverenost posameznika. Ta je ogrožena, ker so ogrožene človekove pravice. Vse, kar je povedano o suverenosti naroda, se razveljavi ob ljubljanskem procesu četverici, saj so na njem bile poteptane suverene pravice obsojenih.

● TONE REMC je dejal, da je treba oblikovati odprt konkurenčni sistem različnih idejnih in političnih gibanj, omogočiti je treba delovanje različnim političnim skupinam, ki se bodo javno pozvemale za svoje programe. Ker ZK očitno ni več nosilec prenove, je potreben stabilen demokratični parlament slovenskega naroda.

● MARJAN KERŠIČ BELAČ je rekel, da ga je strah, da tisti, ki nam danes dovoljujejo ščepec demokracije, ne mislijo resno, kajti gre za ljudi, ki jim ni zaupati, saj so nam štiri desetletja branili dostop do nje. Bil je kritičen tudi do JLA, češ da bomo od vsakega para nogavic dajali davek za armado, ki živi v dolgočasju; že 43 let zamačka sovražnika in ne ve, komu služi. DELO, Ljubljana, 17. in 18. nov. 88.

MLADINA: SLOVENSKA SNEŽNA ... POMLAD

Zborovanje se je pričelo (21. novembra na Trgu osvoboditve v Ljubljani) v snežnem meteu. Bilo jih je več tisoč od vsepovsod.

● Prvi je spregovoril IGOR BAVČAR (predsednik Odbora za človekove pravice). Proces (proti četverici) je uperjen zoper svobodo, zoper suverenost Slovenije. Naši cilji so jasni in naše delo je javno. Proti nam lahko postavijo samo golo nasilje.

● RUDI ŠELIGO je parafraziral Cankarjevo črtico O človeškem napuhu. „Padli angeli so se Slovencu krohotali. Prav je tako, da ne plakaš več. Povzpel si se med malike ene vere in ene resnice. Prav je, da si bil suveren tudi do svojih udov, ki so mislili drugače, in jih pokopal v hudih luknjah in v globokih gozdovih, da še grobovi niso ostali za njimi.“

● Rektor mariborske univerze ALOJZ KRIŽMAN: „Osnova za gospodarsko reformo je nedotakljivost človekove osebnosti in njegovih pravic. Šele na tej osnovi bomo dobili ustvarjalnega človeka. Moč družbe se ne uveljavlja samo v materialnih sredstvih, ampak tudi v ideološkem pritisku, ki utegne biti neugoden za ustvarjalca.“

● IVAN OMAN, predsednik Slovenske kmečke zveze: „Potrebne so svobodne demokratične volitve, kajti samo ljudstvo je nosilec suverenosti. In to ljudstvo mora imeti možnost, da jo uresničuje in uporablja, da si sam izvoli svoj parlament na svoboden, demokratičen način. Ta parlament naj izdela novo slovensko demokratično ustavo, ki bo temeljila na človekovih pravicah in svobodčinah, jamčila suverenost ljudstva in njegove republike in bo za vse čase zagotovila demokracijo. Ponujajo nam reforme, toda mi imamo z vsemi reformami silno slabe izkušnje. Doslej so še vse propadle. Slovenski narod mora najti pot iz političnih zablod. To je mogoče samo s politično demokracijo in z veliko demokratično koalicijo vseh demokratičnih sil in tem ljudstvu.“

● Kot zadnji govorec je nastopil JANEZ JANŠA: „Samo narod, ki je na eni strani suveren, na drugi pa tudi znotraj sebe dopušča razlike in različna mišljenja o vseh temeljnih družbenih vprašanjih, lahko igra pozitivno zgodovinsko vlogo pri zagotavljanju pogojev življenja, ki bodo po meri človeka. Popolnoma vseeno je, kako to stanje imenujemo. Lahko mu rečemo socializem, demokracija, lahko pa mu rečemo tudi kapitalizem. To sploh ni važno. Temeljni kriterij je količina svobode posameznika, da ustvarjalno dela in živi človeka vredno življenje. S suverenostjo ne bi smeli barantati, suverenost je oblast ljudi na svojem ozemlju in nad svojo usodo. Vendar oblast, ki ima samo to pristojnost, da lahko na koncu postopka zapre državljanke, ki jih obsodijo drugi, po vrhu vsega pa še v tujem jeziku, ni suverena.“

MLADINA, Ljubljana, 25. nov. 88/22 in 23.

(Dalje na 13. strani)

Slovenija

Moja dežela.

MOST NA SOČI, prometno izhodišče za vso zgornjo Soško dolino.

na sploh

30-LETNICA PREKMURSKEGA RADIA

Ob državnem prazniku je Radio Murska Sobota proslavil tridesetletnico svojega obstoja. Od radioamaterskih začetkov in relejne radijske postaje je v teh treh desetletjih precej napredoval. Radio Murska Sobota ima zelo važno vlogo tudi pri obveščanju madžarske narodnosti na Slovenskem in Slovencev v Porabju na Madžarskem. O sedanjem položaju prekmurskega radia je v pogovoru s časopisom Delo odgovorni urednik slovenskega programa Bojan Peček dejal: „Naš radio je bil že od vsega začetka dvojezičen in je oddajal program v madžarščini in slovenščini, vendar se mu to vseh trideset

let statutno ne priznava. Zakonodajalci sicer določa organizacije, ki opravljajo to posebno funkcijo obveščanja, v praksi pa se malo stori, da bi to dejansko zaživel. Soboški radio je danes v zelo slabem položaju, ker smo kljub formalno posebnemu pomenu po vsem drugem daleč za vsemi ostalimi lokalnimi radijskimi postajami.“

10 DNI NA SLOVENSKEM

Osrednji slovenski časopis je 6. decembra objavil podatke o kazenskih prijavih, ki so jih miličniki napisali v času od 26. novembra do 5. decembra. „Organi za notranje zadeve iz naše republike so v zadnjih desetih dnevih napisali temeljnim javnim tožilstvom kar 406 kazenskih prijavi. Od tega 195 proti znanim in 211 za neznane storilce kaznivih dejanj. Med drugim so obravnavali umor 17-letnega dekleta v Mariboru, hudo teles-

no poškodbo, smrtno nesrečo pri delu in še primer smrtne nesreče zaradi podhladitve. Bilo je tudi devet samomorov. Miličniki in kriminalisti so raziskali tudi tri rope, medtem ko so poleg tega obravnavali tudi 133 vlovov in večjih tatvin. Gasilci so v tem času posredovali pri 24 požarih, kjer je nastalo za več deset milijonov dinarjev gmotne škode. Prometna varnost je nekoliko boljša, vendar pa kljub temu ni mogoče trditi, da bo tako do konca leta. V tem času je bilo 96 nesreč. V njih se je smrtno ponesrečilo sedem ljudi, 110 ljudi pa je bilo ranjenih.

DVA POTRESNA SUNKNA NA SLOVENSKEM

Slovenski seizmološki zavod v Ljubljani je 6. decembra sporočil, da so instrumenti observatorija na Golovcu 5. decembra zvečer zabeležili dva potresna sunka na območju Slovenije. Prvi je nastal ob 23. uri in 5 minut, občutili pa so ga le redki prebivalci Metlike. Nekoliko kasneje so se zatresla tla 80 kilometrov severovzhodno od observatorija. Žarišče je nastalo na območju Mute. Prebivalci Mute so občutili potres 4. stopnje po Mercallijevi lestvici. Bobnenje, ki je spremljalo potres, je sicer prestrašilo prebivalce, vendar pa potresni sunek ni povzročil nikakršne škode.

„Zdaj pa za vsak primer še formulirajmo, kakšna je naloga sindikata, če štrajka sindikat!“

PREDJAMA leži v skrajnem severozahodnem kotu Postojnske kotline, znana predvsem po Predjamskem gradu, stojećem visoko nad ponorom Lokve.

od tu in tam

BRNIK

Slovensko letališče Brnik je decembra praznovalo svojo petindvaj-

setletnico. Letališče je v tem obdobju napravilo velik razmah v potniškem in tovornem prometu. Skozi ljubljansko letališče gre sedaj že 870.000 potnikov in okoli 9000 ton tovora na leto. Zlasti tovorni promet iz leta v leto hitro raste, saj sodobna proiz-

Izdelek/storitev	Cena/ nov. 1988	Cena nov. 1987	% podražitve
Telefonski impulz	91	7	1200
1 kg krompirja	2000	300	567
Prvi kurativni pregled	4400	700	528
1 kg govejih zrezkov	21000	3452	508
1 kg sladkorja	3040	504	503
Pregled pri specialistu	8800	1500	487
Stanarina (1 m ²)	1876	325	477
Jajce	650	120	442
1 kg pljučne pečenke	40000	7867	408
1 kg solate	3000	600	400
Centralno ogrevanje (1 m ²)	1011	204	395
1 kg črne kruha	2650	550	382
1 kg bele kruha	3475	773	350
1 l olja	4182	973	330
Električna energija (1 kW)	324	62,22	324
1 kg kave	46025	11000	318
Smučarska vozovnica (1 dan)	40000	10000	300
Časopis Delo	1200	300	300
Bencin super (1 l)	1730	460	276
Renault 4 (katrca)	18,803000	5,086350	269
DEM (nemška marka)	2329	612	265
Žeton (za vožnjo v MPP)	600	170	253
1 l mleka	873	265	229
Pavliha	1600	500	220
1 tona lignila	133000	43638	205
Žemlja	270	90	200
1/2 l piva	1391	464	199
RTV naročnina	22000	7800	182
Pisemska znamka	200	80	150

vodnja in gospodarski tokovi zahtevajo vse več prevozov blaga z letali. Tudi promet potnikov se povečuje, možnosti za njegov nadaljnji razmah pa mu daje zlasti razvoj turizma. v Sloveniji.

CELJE

Močno sneženje v ponedeljek, 21. novembra, ni preprečilo učencem vseh celjskih srednjih šol, da ne bi povsem napolnili Tomšičevega trga in se udeležili mirovnega shoda, ki ga je kot protestno akcijo pripravil svet za vzgojo in izobraževanje v Celju. Udeleženci tega veličastnega shoda so poudarili, da se ne strinjajo z nezakonito sodbo in odvzemom prostosti ljudem, ki bi jih po vseh pravilih civilizirane družbe lahko obsodilo le civilno sodišče. Zato so podprli predlog, da bi pretehtali, če gre v primeru ljubljanske četvorice sploh za kaznivo dejanje.

CELJE

Celjski oddelek Društva novinarjev Slovenije se je pridružil pobudi, da predsedstvo države razglasi ob državnem prazniku splošno pomilostitev za vse, ki so bili obsojeni za mišljenjske prekrške po spornem 133. členu kazenskega zakonika. Predsedstvu so poslali tudi pobudo za pomilostitev četverice, ki je bila obsojena na ljubljanskem vojaškem procesu. Na tem procesu so sodniki v glavnem mestu Slovenije uporabljali na sojenju Slovencem tuj jezik, kar je v nasprotju z ustavo. Celjski novinarji so tudi ostro protestirali zaradi varnostne ocene, ki jo je pripravil občinski komite za Splošno ljudsko obrambo. V tej oceni piše, da novinarji z nepravčasnimi ali strokovno in etično nekorektnimi informacijami povzročajo med občani (neslovenskimi Celjani) nezadovoljstvo in nemir.

CELJE

Celjska tovarna Emo se je decembra znašla v nadvse kritičnem položaju, saj ji zaradi ogromnih izgub gro-

zi trajna blokada žiro računa. Samo v letošnjem tretjem trimesečju je bilo za 6,5 milijarde dinarjev izgube. Vzroki za takšno stanje so v tem, da vseh številnih ukrepov za izboljšanje proizvodnje niso uresničili, sicer pa so k temu pripomogli zlasti padec kupne moči, zadolževanje na sivem trgu in razlike med cenami izdelkov in vzhodnih materialov. Tako so se v zadnjem času cene izdelkov povišale za 126 odstotkov, cene surovin pa za kar 300 odstotkov.

DRAVOGRAD

Med obmejnima blokoma na mednarodnem prehodu Vič pri Dravogradu so v začetku decembra odprli novo brezcarinsko prodajalno. Objekt, ki so ga skupaj postavili Kompasovo podjetje. Mejni turistični servis, hotel Kosenjak iz Dravograda in podjetje Obala iz Kopra, je stal 830 milijonov dinarjev, v njem pa je več kot 120 kvadratnih metrov prodajne in skladiščne površine. Z novo trgovino, v kateri bodo s trdo valuto lahko kupovali tudi slovenski državljani, bodo popestrili turistično ponudbo v tem delu Slovenije.

KOPER

Pripadniki Skupine 88 iz Kopra, v kateri so demokratično misleči pripadniki italijanske manjšine na Slovenskem in v Istri, so v začetku decembra poskrbeli za novo „afero“ v že tako razburkanem političnem življenju v Sloveniji. Italijanskemu zunanjemu ministru so poslali posebno noto, v kateri so s svojega zornega kota pojasnili položaj italijanske narodne manjšine v Jugoslaviji. Med drugim je bilo tudi rečeno, da sedanja manjšinska organizacija Unija ne predstavlja vseh pripadnikov manjšine, temveč le „nejasno definiran del“ te italijanske skupnosti, saj v njej niso zastopana različna politična hontenja Italijanov v Jugoslaviji.

KRANJ

V gradu Kieselstein je bil 3. de-

cembra literarni večer, s katerim so v Kranju počastili obletnico rojstva pesnika Franceta Prešerna. Na priveditvi, ki jo je pripravil literarni krožek Iskre, so predstavili pesmi enajstih sodobnih avtorjev iz Gorenjske. V galeriji Prešernove hiše v Kranju pa so par dni prej odprli razstavo o sodobnih prizadevanjih za likovno opremo Prešernovih pesmi in originalna dela Ivana Seljaka-Čopiča za Krst pri Savici.

LENDAVA

V tej pomurski občini so strokovne službe in občinski izvršni svet prišli do zanimivih ugotovitev, ki še zdaleč niso spodbudne za najemnike stanovanj. Od 868 družin, ki živijo v družbenih stanovanjih, jih kar 185 ne more plačevati stanarine, vsaj v celoti ne. Leta 1988 jih je bilo povprečno 21 odstotkov, ki so v poprečju dobivali 35 tisoč dinarjev kot delno nadomestilo za plačevanje stanarine, kar je približno petnajst odstotkov vrednosti enomesečne stanarine v lendavski občini. Prošenj za pomoč pri plačevanju stanarine je vedno več, čeprav le dvanajst odstotkov družin v občini živi v najemnih stanovanjih in še te ne sodijo ravno v najnižjo socialno kategorijo.

LIBOJE

Na predzadnjo nedeljo v novembru je kulturno-umetniško društvo Svoboda v Libojah pripravilo zdaj že 16. revijo domačih ansamblov, kjer je na dveh koncertih pred povsem polno dvorano nastopilo 24 domačih instrumentalnih skupin, ki so prišle iz skoraj vseh delov Slovenije. Vsak nastopajoči je zaigral po dve lastni melodiji, med njimi pa je bilo mnogo takšnih, ki so bile nagrajene z zlatim, srebrnim ali bronastim Orfejem na festivalu v Ptujju. Koncert so začeli fanfaristi libojske godbe na pihala, zaključili pa so ga vsi sodelujoči s skupnim nastopom, ko so zaigrali ponarodelo „Od Celja do Žalca“. Glavni pokrovitelj revije je bila Keramična

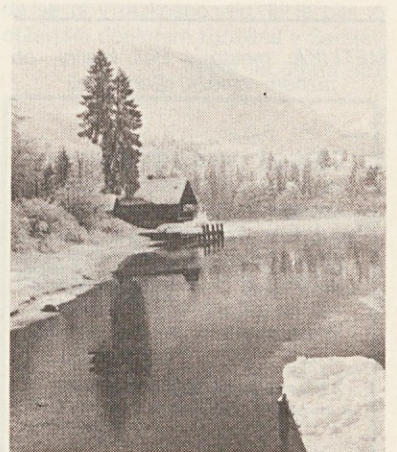
PODKOREN leži ob dnu klanca pred mejnim prehodom čez Kóren. Znan je po mnogih lepo ohranjenih značilnih alpskih hišah.

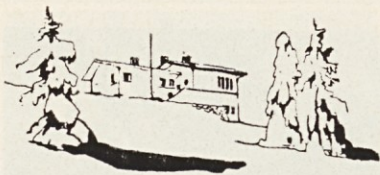
industrija Liboje, prispevek v denarju ali kako drugače pa je prispevalo kar 64 podjetij in posameznikov.

LJUBLJANA

Nekaj tisoč ljudi se je 21. novembra zbralo na trgu pred slovensko skupščino, da pokažejo svojo podporo četverici, ki jih je vojaško sodišče obsodilo na zaporne kazni. Prišlo bi še več ljudi, če ne bi prav ta dan močno sneženje oviralo prihoda iz bolj oddaljenih krajev. Zbranim je

BOHINJ privablja tudi pozimi mnogo turistov.

RIBNICA NA POHORJU, kraj na sedlu med pohorskim slemenom in Orlico.

med drugim spregovoril tudi predsednik Slovenske kmečke zveze Janez Oman, ki se je zavzel za svobodne demokratične volitve in za možnost, da si ljudstvo samo izbira svoj parlament. Protestno zborovanje je v slovenskem jeziku pozdravil tudi predstavnik hrvaškega gibanja Svarun iz Zagreba.

LJUBLJANA

V boj za človekove pravice v Sloveniji se je vključila tudi osrednja slovenska operna hiša v Ljubljani. V začetku decembra so uprizorili opero Danila Švare „Slovo od mladosti“. Čisti dohodek od vstopnine so namenili Svetu za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

MARIBOR

Mariborski župan Emil Tomažič je 5. decembra priredil sprejem za še živeče Maistrove borce v Mariboru in jim izročil „Maistrov zbornik“, ki ga je izdala založba Obzorja v počastitev 70-letnice bojov za severno mejo

METLIKA, mesto v Beli krajini, ob južnem vznožju Gorjancev.

1918/19. Župan je v pozdravnem govoru dejal, da se je Maribor šele v zadnjem času oddolžil slovenskemu generalu in njegovim pogumnim borcem. Podpredsednik mestne skupščine je na sprejemu govoril o vlogi Maistrovih borcev, ki so pred 70 leti začrtali današnjo slovensko mejo. Ob tej priložnosti so pozvali tudi preostale slovenske občine, v katerih živijo borci za severno mejo, naj odkupijo Maistrov zbornik in ga izročijo še živečim Maistrovim borcem.

MEŽICA

Rudnik svinca in topilnica Mežica sta v letu 1988 poslovala brez izgub. Dela pri postopnem zapiranju jame so tekla po načrtih, preusmerjanje proizvodnje je bilo zadovoljivo, izboljšal se je tudi ekološki položaj v Mežiški dolini. Zaradi tega v podjetju ne skrivajo zadovoljstva.

MOZIRJE

V mozirski občini so letos zgradili 43 novih stanovanj. Šestnajst novih je zgrajenih v Rečici ob Savinji in Gornjem gradu, sedem v Radmirju in po dve v Mozirju in Nazarijih. Polovico novih stanovanj so namenili solidarnostnim upravičencem.

PODGORJE

Krajani Podgorja v krajevni skupnosti Stogovci so predali svojemu namenu 1700 metrov asfaltiranih vaških cest. Asfalt je dobila tudi cesta proti gramoznici, ki jo upravlja podjetje Komunala iz Gornje Radgone. Deset milijonov dinarjev je za obnovo cestišča prispevalo podjetje Komunala, ostalo pa so zbrali s pomočjo samoprispevka. Dela pri asfaltiranju je opravilo cestno podjetje iz Varaždina.

SLOVENJ GRADEC

Član lovske družine Podgorje, 27-letni Tone Rogina, je v revirju Razbor uplenil kapitalnega, 250 kilogramov težkega medveda, kar je v teh krajih na Koroškem velika redkost. Lovci so povedali, da se je medved

verjetno priklatil iz Zgornje Savinjske doline, kjer ga je brččas presenetil zgodnji sneg v novembru.

TRŽIČ

Tržič je bogatejši za kroniko župnije Tržič, z vsemi zgodovinskimi podrobnostmi, na 141 straneh. Spisala sta jo Marija in Mihael Petek, izdal pa v dva tisoč izvodih župnijski urad Tržič. Na predstavitvi v polni dvorani ob župnišču, je eden od treh lektorjev te knjige dejal, da je ta prijazno spisana knjiga tudi nadaljevanje pred 50 leti natisnjene knjige Viktorja Kragla „Zgodovinski drobci župnije Tržič“. Župnik Franc Maček je povabil na predstavitev tudi predstavnike občine in kulturnih ustanov.

VELENJE

V počastitev 100-letnice rojstva akademskega kiparja Ivana Napotnika, ki se je s svojimi skulpturami za vedno zapisal v zgodovino slovenske umetnosti, je na kulturnem večerju spregovoril tudi slovenski minister za kulturo dr. Matjaž Kmecl. Za kulturni program so poskrbeli tudi igralec Boris Kralj in mešani pevski zbor Gorenje. V Zavodnjah nad Šoštanjem, kjer je Napotnik preživel večino svojega življenja, so ob tej priložnosti odprli tudi novi društveni atelje, ki so ga člani društva saleških likovnikov sami uredili.

ŽELEZNIKI

Delavci čevljarne Ratitovec iz Železnikov so decembra praznovali 50. obletnico podjetja, ki sedaj zaposluje 75 delavcev. Tovarna je nastala iz nekdanje čevljarske zadruge, ki jo je ustanovilo 15 čevljarskih mojstrov. V času velikih podjetij so že razmišljali, da bi tovarno priključili kakšnemu večjemu podjetju, zdaj pa je povsem jasno, da je bilo pametno, ker so ohranili samostojnost. Podjetje izdeluje obutev za delo in šport, ki se na domačem trgu še kar dobro proda. Nekaj svojih izdelkov so v zadnjem času tudi izvozili.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG: JUGOSLOVANSKI VRHOVNI FUNKCIONARJI IN ZLORABA OBLASTI

Mihajlo Švabić, star bojevnik iz rodu partizanov, je na množičnem zborovanju konec novembra na beograjskem savskem obrežju tožil o pomanjkanju poštenosti pri določenih vrhovnih funkcionarjih: „Pri vratih jih vržejo ven, pri oknu pridejo spet noter. In če jih človek vrže ven skoz okno, se vrnejo skozi dimnik in se postavijo nedolžno pred televizijsko kamero ter jih ni niti najmanj sram, da so njihovi obrazi črni kot saje.“

Jugoslovanski tisk vedno bolj nepri- zanesljivo razkriva, kako tiči za kulisa- mi brezvestnega „socializma funkcionar- jih“ zloraba oblasti.

Bosanski vrhovni politik Renovica je v septembru 1986, ko je bil še šef jugoslovanske partije, ustrelil velikega jelena. Beograjski tisk je ocenil vrednost tega odstrela na okrog 40.000 mark. Kajpada bo to, kdo in koliko je oziroma ali je sploh kaj plačal za odstrel, ostalo za vselej odprto vprašanje. Ne Renovica ne lovsko društvo nista mogla doslej pokazati računa, pa tudi zadevno vprašanje v jugoslovanskem parlamentu je poniknilo v pesek. Nekaj dni zatem, ko se je ta škandal pojavil v časopisju, je Renovica odstopil od kolektivnega partijskega predsedstva.

Malo pred svojim odstopom iz te vrhovne partijske tovarišije je doživel stari slovenski funkcionar Šetinc podobno lovsko usodo. Na Kosovu je podrl velikega gamsa, ki ga je bil pa prejel plačal. A srbski časnikarji so mu poočitali, da je šel na ta plemeniti lov med neko službeno potjo, ko si je namreč kot član partijskega predsedstva nameraval na nemirnem Kosovu ustvariti podobo o napetostih med Srbi in Albanci.

Slovenec Dolanc odhaja iz CK KPJ. Tudi njega je pred kratkim napadel tisk. Leta 1980 je v državnem lovišču ustrelil velikega jelena na državne stroške. Njegovo zatrjevanje, da mu je

bil sam Tito pred smrtjo obljubil tega jelena, ni pri tisku naletelo na prevelik posluh.

Vrsta razkritij o svobodnem lovu funkcionarjev na državne stroške je samo temu in onemu od njih škodila, načelno pa se najbrž ne bo na njihovem lovišču v prihodnosti v bistvu nič spremenilo.

Je pa še neko drugo področje sedanjega poročanja tiska: razkrivanje zapletenih poti, po katerih so prišli vrhovni funkcionarji za malo denarja do mnogih stanovanj, do lovskih koč v zelenem gozdu in do belih vil pri modrem morju.

Danes stoji v Neumu naselje vil odličnikov, ki so zaslužni za Bosno in ki so si te zasluge — včasih po zakoniti poti, največkrat pa po polzakoniti ali nezakoniti — dali plačati. „Modro morje — bele vile — rdeči tovariši“ se je glasila pomladi serija člankov v beograjskem *Svetu*.

Vrhovni funkcionarji so dobili v Neumu zemljišča ob obali po izjemnih cenah in na ugodna posojila, katerih vrednost danes, ko jih je treba vračati, mesečno ne preseže cene zavitka cigaret. Vile so — vsaj delno — zgradila državna podjetja, katerih naloga je bila postavitev hotelskega kompleksa Sunce. Gradbeni material funkcionarjskih vil je začuda enak s tistim, ki je bil določen za hotel Sunce. Zidarji trdijo, da so postavili funkcionarске vile v uradnem delovnem času in z „družbenim“ gradbenim materialom. Še več: za infrastrukturo v Neumu so uporabili denar, ki je bil določen za podporo nerazvitih področij. Da se je to moglo zgoditi, je bil Neum že 1978 razglašen za samostojno občino. Tako je lahko naklonila „nerazviti“ občini Neum pristojna republiška vlada v Sarajevu zvezni denar, poleg tega pa še denar iz „potresnega sklada“.

Kakšnih tristo obalnih vil je bilo od začetka 80 let postavljenih v Neumu za državne in partijske funkcionarje, ban- kirje, gospodarske menedžerje in leve izvoza in uvoza. Leta dolgo prikrivani škandal je pretekle mesece privedel pri bosanskem partijskem in državnem vodstvu do številnih odstopov. Več kot petsto funkcionarjev je zapletenih v več kot sto tisoč posojil.

Poleg vsega je jugoslovanski tisk razkril tudi to, na kakšen način so ban-

ke posojale denar visokim strankam: Z deviznih računov jugoslovanskih začasnih delavcev na tujem so, ne da bi ti za to vedeli, na kratko roko prepisali devizne vsote na račun funkcionarja, ki je „potreboval posojilo“. Ta je potem prejel na tej osnovi „svojih“ deviz štirikrat tako visoko posojilo v dinarjih. Po končanem trgovskem poslu so devize spet vpisali na račun nič slutečega zdomskega delavca.

V neumsko afero so zapleteni skoraj vsi bosanski vrhovni funkcionarji iz zadnjih petnajstih let. Mikulić je dal sredi novembra javni popravek, češ da ima v Neumu samo eno vilo in ne dveh, kakor je tisk zlobno trdil, potem ko je prišlo v javnost, da so bila dana gradbena dovoljenja za Mikulićevo ženo in hčer. In Mikulić je ponovno zagotovil, da se ni v razkošno vilo, ki je bila z državnim denarjem zgrajena v Sarajevu (dalje na strani 35)

IVAN OMAN, predsednik Slov. kmečke zveze: „Sprašujem se, čemu nam očita- jo boj za oblast, ko pa je vendar partija sama razglasila svoje namere o sestopu z oblasti.“

MLADINA, Ljubljana, 25. nov. 88/23.

franc saleški finžgar

prerokovana

26. julija 1914 je izbruhnila prva svetovna vojna. Na vojno je moral tudi gospodar s Kozjega vrha nad Soro na Gorenjskem Blaž Jančar, doma pa pustil ženo s šestimi majhnimi otroki. Za pomoč na kmetiji je prosil neoženjenega posestnika Maticevega Franceta, ki v vojsko ni bil klican.

France je Jančarjevi Francki, ki je bila včasih njegovo dekle, na kmetiji pridno pomagal. Včasih se mu je prikradla misel, kaj bi bilo, ko bi ne bilo Blaža iz vojne več nazaj.

Francetova dekla Jera je pri župniku obrekovala Franceta in Jančarjevo Francko. France ji je odpovedal službo, sprejel pa je Golobovo Francko, ki jo je oče pognal od hiše, ker je bila zanosila s svojim fantom, sedaj v vojski. Golobovka je poslala štiri ženske poizvedovat, kje je Francka.

„Če bi si bila kaj naredila!“

„Trmasta je dovolj!“ je menil Golob in se presedel na klopi.

„Moj Bog, saj veš, da me mora biti kraj, če se to zgodi! Kakšen sil!“

Golob je na pol vzdihnil, na pol se oddrzal, pa ni imel kaj pljuniti iz suhih ust.

Vstal je in šel iz hiše. Ves dan je motovilil krog voglov, nikomur ni nič ukazal, niti k jedi ga ni bilo.

In vrnila se je prva ženska, ki ni nič zvedela.

Prišla je druga in pravila, da so pri Tacnu potegnili neko žensko iz Save. Mati je zajokala, Golob je žvečil s čeljustmi in pihal skozi nos,

da je komaj spravil iz sebe: „Kdaj . . . , kdaj so jo?“

„Včeraj, no! Ta ni bila Francka.“ Golob bi bil žensko najrajši udaril.

Tudi tretja odposlanka ni nič zvedela.

Zadnja pa, ki je prišla s hribov, je razodela: „Francka je pri Maticu na Kozjem vrhu. Za deklo se je uđinjala.“

Mati jo je plačala. Golob pa ni strpel in je pomolil za njo skozi vrata krono za pridav.

„Bog bodi zahvaljen!“ je vzdihnila mati, ko sta bila sama. Golob si je pa takoj potuhnil in rzsodil:

„Naj le poskusi, kako tuje duri po petah bijejo!“

Potem je pa vprašal ženo, če ima kaj jesti.

Da je ta zadnja ženska dognala, kje je Francka, ji je pomogla Jera, ki je trosila zgodbo od hiše do hiše po vsem razsežnem Kozjem hribu. Natolcevala in obrekovala je s toliko gorečnostjo, da so ljudje čuda zijali, tleskali z jeziki in majali z glavami.

Na večer je Jera obstala sredi tobakarjev pri Korenčku in si privoščila dva fraklja strdenega žganja — za pogum na zadnjo pot k Jančarici. In nastopila jo je maščevanja željna o mraku.

Jančarjevi so bili pri večerji, razen gospodinje, ki je imela opravka v kuhinji, ko je stopila Jera na prag.

„Dober večer, gospodinja!“ je Jera hinavsko sladko nagovorila Jančarico.

Ta se je ozrla izpred peči in hladno odzdravila: „Bog daj!“

Napela je oči in jih ob luči zasenčila z roko, da bi spoznala v temi, kdo je.

Jera se je prestopila čez prag.

„Lej jo — Jera! Saj te resnično nisem spoznala, ko te skoro nikoli ni k nam.“

„Nimam hoditi po kaj! Tisti pa, ki so jim mar takele vojne vdove, pa že pridejo, jeli?“

„Jera!“ je rekla Jančarica in se upokoničala pred njo.

Jera se je začela zlobno hihitati in se v smehu tolči ob kolena.

„Veš kaj, Jančarica, Matic me je zapodil in si vzel mlado dekle — hihi — in kakšno! Hi-hi-hi — ene sorte tiči skup lete — tisto Golobovo, ki je zafrčkala svoje poštenje in so jo doma vrgli skozi duri. Sedaj boš ti zadaj ali pa bo imel Matic mlin in žago. Saj stara koza celó vrečo pregrizne, če ne more do soli.“

V Jančarici je zavrelo. Topotnila je z nogo, roke stisnila v pesti in velela. „Ven, ven! Poberi se, grdo-ba pijana!“

Tedaj je tudi v Jeri izbruhnilo. Roke je uprla v boke, pomolila komolce naprej in začela: „Le udari, kar udari! Prešuštnica! Mene si izgrizla od Matica, kjer sem popusti-

la kri in moč! V grehah se valjaš, ko mož preлива kri, hudoba! Fej te bodi — tebe in Matica in te halodre!”

Jančarici se je zameglilo pred očmi. Zagrabila je burkle in jih nastavila v Jero.

Iz hiše je prišel begunec Roman, za njim dekla, otroci. Roman je zaklel po poljsko in iztegnil roko po Jeri, Janezek se je stisnil k mami, jokal in klical: „Po tlica, po tlica!”

Jera se je umaknila čez prag in kričala z dvorišča: „Razbojnik! Sram vas bodi! Vsa vas smrdi od vaših grehov! Še prahu na podplatih me je sram. Odrgnem si ga, da ne занесem te kuge drugam.”

Jera je pobrskala z nogami kakor pes, ko zagrebe lastno blato, da ji je krilo odletavalo. Nato se je spuстила v tek po hribu.

„Veš kaj, Jančarica, Matic me je zapodil in si vzel mlado dekle — hi-hi — in kakšno! Hi-hi-hi — ene sorte tiči skup leté — tisto Golobovo, ki je zafrčkala svoje poštenje in so jo doma vrgli skozi duri. Sedaj boš ti zadaj ali pa bo imel Matic mlin in žago. Saj stara koza celó vrečo pregrizne, če ne more do soli.”

Begunec je pobral poleno in zalučal bi ga ji bil v pete, da ga ni prestregla Jančarica: „Pusti pijan-ko!”

„Pojdimo moliti!” je nato dostavila in šla z družino v hišo.

Ko je Jančarica spravila po molitvi otroke spat in so odšli tudi vsi drugi, je šla v kuhinjo, dasi ni imela posebnega dela, in se naslonila na ognjišče. Na okajeni steni je gorela majhna lučka.

„Kaj se je pravzaprav zgodilo?” je začela premišljevat. „Da je Matic spodil Jero! . . . In Jera je pridirjala nadme in me dolžila. . . . In Matic je vzel tisto Golobovo za de-

klo. . . . Le kako ga je sramotila! . . . Da bi bil France tak? . . . Saj ni mogoče. . . . Ampak da vzame k sebi tako žensko — in Lojza! Svet-nica! . . . Saj se nič več ne spoznam. . . . Grda vojna, vsemu svetu se je zmešalo.”

Jančarica je slonela, krog nje je brnel roj muh, v glavi so se ji sukale misli — od začetka do konca in od konca k začetku, dokler se ni ustalilo vse vrenje ob edinem vprašanju: „Zakaj je šla Jera, zakaj je prišla Golobova?” — „Prav je, da ima mlado dekle,” je bil prvi pomislek. „Mi bo dal vsaj mir in se ne bo obešal tod ter čakal Blaževe smrti. Vzame naj jo, saj je iz dobre hiše!”

To je bila prva misel.

A še hitreje jo je izpodrivala druga. Franca jo je pehala od sebe. Čim bolj pa jo je pehala od sebe, tem bolj krčevito se je oklepala njene srca. Nič več si ni mogla utajiti, da jo vendarle draži taka nastava pri Maticu, in izmisliła in pripravila si je za „sivega strica” perečo besedo, s katero ga zbode, ko se prvič spet srečata.

Na smeh ji je šlo, ko je še enkrat preudarila, kako ga izplača.

„Da bo vedel, norec stari, in si desetkrat premisli, preden se spet prisladka k nam! Za las ne premakne nobene reči več pri nas. Bomo že kako, saj je Roman vsak dan močnejši.”

Gospodinja je prestavila nekaj

Risbe na straneh 15 do 17 je narisal slikar Lojze Perko.

kuhinjske posode — brez potrebe — segla po luč na steno in hotela iti spat.

Prav takrat je rahlo potrkalo na vrata.

Prvi hip se je tako prestrašila, da ji je skoro zdrsnila luč iz rok.

Potrkalo je še enkrat.

Franca je postavila luč na ognjišče in šla k vratom: „Kdo je?”

„Nekaj bi ti rad povedal, Franca.” Jančarica je koj spoznala Matica.

„Pa zdaj hodiš!” je rekla nekoliko zadirčno in že imela pripravljeno besedo na jeziku, da bi ga ostrknila kar skozi zaprta vrata. Ali vedi ga, kako ji je prišlo! Namesto zabavljice je odrinila zapah in mu odprla.

„Zgodaj hodite spat,” je rekel Matic, ko je stopil skozi duri in jih tiho zapiral za seboj.

Franca je videla njegov obraz, kako je žarel od veselja.

„I seve,” je zategnila Franca, „mi stari in otroci spat — takile mladi fantje pa voglarit.”

Matic ni nič razumel, kam cika, in se je smejal ter hitel: „Danes sem jo izplačal! Preklicani kolovrat stari! Ali veš, da je Jera naju tožila pri župniku?”

„Jera?” je osupnila Jančarica in še mar ji ni bilo več zabavljice, ka-

kor si jo je bila izmislila zanj. S predpasnikom mu je pobrisala stol in ga povabila: „Sedi, no, in povej! Kar tukaj, da jih ne bova budila v hiši!“

Matic ji je na široko razodeval vso zgodbo, Franca ga je hvaležno gledala.

„Ali sem naredil prav ali nisem, kaj?“

„Prileže se jii!“

Nato je povedala Jančarica zgodbo z Jero. Matic jo je verno poslušal in jo spremljal z jeznimi vzkliki.

„To je prav, to je prav, da se je vse zvedelo!“ je ponavljal in namegal na Jero še kopo grdih pritikljev, potem pa naglo dostavil: „A — in ti ne veš, kako smo zamenjali! Golobova, ho, tako ji stoji k rokam vsako delo, da je le veselje!“

Franca je na eno oko na pol zamižala in ga pomenljivo pogledala: „Le glej, da se navsezadnje še z Matijem ne stepeta, ko se vrne z vojne!“

Franca se je smejal in se drgnil po stegnih.

„Le smeji se!“ je rekla Jančarica resno, da je Matic pri tej priči utihnil. „Boš že videl! Priložnost naredi tatu!“

„Franca!“ je vzkliknil Matic tako glasno, da je Jančarica položila prst na usta in mu velela: „Psst!“

„Franca!“ je ponovil Matic tiše. „Lepo te prosim, nikar me ne draži! Ali ti more še kdo bolj dokazati, kako te ima rad, kot sem ti jaz? In zato te nočaj kar naravnost vprašam: Če bi se Blažu kaj prime-

rilo — Bog ve, da mu ne želim smrti! — če bi se mu kaj primerilo, če bi, postavim, padel, ali mi daš kaj upanja, Franca?“

Matic je vstal in stopil do ognjišča, kjer je ves čas slonela Jančarica.

„Pustiva to, lepo te prosim!“

„Ne veš, koliko trpim! Reci no! Kar naravnost reci!“

Franca mu je pogledala v oči, ki so koprnele vanjo.

Matic je molčal in na gosto dihal ter iskal njene roke.

Franca se mu je umaknila in re-

„Saj še vsi skup ne veste, kaj je to šrapnela! To je iz topa krogla, votla, in ko nadte prileti, se razpoči in usuje za tole kapo samih krogel od vrha nate. Pa se jim skrij, če se moreš! Jaz sem tiščal glavo za krompirjev grob, ko počí — punf — péc — pa je šla skozi lice in tukajle so mi jo vzeli ven.“

kla boječe kakor dekcle: „Bomo že videli.“

Matic je pa čutil, da mu je stisnila roko, in je odšel tako vesel skozi duri, da bi bil skoro zavriskal.

X

Prvi ranjenci s severnega bojišča so dospeli v Ljubljano. Vse križem po deželi se je raznesla ta novica. Nekateri izmed svojcev so dobili karte; ranjenci so jih vabili v Ljubljano.

Na vlakih se je povečala gneča, po cestah so drdrali vozovi. Gruče žensk so hodile po mestu od bolnišnice do bolnišnice, noseč s seboj cekarje, polne jedi. Počasi, z grozo in strahom so drsale po

dolgih hodnikih vojašnic in iskale svojcev in znancev.

Med tistimi, ki niso imeli svojcev v vojski, pa so šli kljub temu v mesto, deloma iz radovednosti, pa tudi iz sočutja, je bil Matic. Drugo nedeljo po malem šmarnu je navsezgodaj zapregel kobilico, stisnil pod sedež nekaj klobas in steklenko brinovca ter se napotil. Povedal pa niti Lojzi ni, kam gre. Strah ga je bilo, ko je mislil, da mu bo vsak z lic razbral, kaj ga pravzaprav žene v Ljubljano: da gre poizvedovat po Jančarju.

Porazdelil je klobase, potočil od sobe do sobe brinovec in ni zvedel ničesar. Postajal je pri raznih gručah, kjer so svojci obkrožali ranjenca z zavezano glavo, prisluskoval, ponudil pijačo, ki se je ranjenec ni branil, in šel spet v druge sobe, ko je v vseh očeh bral: „Kaj se siliš med nas?“

Nezadovoljen se je vračal proti domu. Potoma je naložil nekaj žensk, ki so hodile peš. Poslušal je njih pogovor, ko so gostobesedne pripovedovale, kar so zvedele: da je Rusa kot listja in trave, da jih na enega naših pride po deset, da so bili strašno lačni in so jedli surov krompir in zelnate glave.

Pred županovo krčmo je stalo vse polno voz. Mednje je zavil tudi Matic; ženske so se mu zahvalile in šle svojo pot, sam je pa krenil v gostilno, kjer je bilo natlačeno ljudi in pogovor samo o vojni in ranjenicah.

Matic je iskal, kam bi sedel, dokler ga ni povabilo omizje znancev in se stisnilo na klopi, da je dobil prostora.

Komaj je pa sedel, se odpro vrata, med njimi se pojavi Strgar z bičem v roki, za njim pa Matjažev Jernej.

„Vojskovalca sem pripeljal! Vina gor!“ je kričal Strgar in trkal z bičevnikom ob tla.

Vsa omizja so hipoma utihnila in se ozrla proti vratom, kjer se je prikazal Jernej. Na levem licu je imel velik kos obliža.

„No, Jernej!“ se je iztegnilo bogve koliko rok proti njemu in ga vabilo k mizi.

Jernej se je pa muzal in mežikal

z drobnimi očmi, šel od mize do mize, kjer so mu napivali, dokler se ni ustavil pri domačih župljanih in sedel k Maticu.

Ta je bil ponosen na to in je koga naročil: „Štefan na mizo!“

„Kako je bilo, Jernej?“ so vsa omizja tiščala vanj.

„Dobro za vas pri polnih litrih,“ se je obotavljal Jernej in pomaknil čepico nazaj, dvignil polni kozarec in napil: „Živio cesar, domovina!“

Krčma se je odzvala in tolkla s kozarci ob mizo. Vseposod je utihnil pogovor.

„Ali te je Rus?“ je začel Matic vnovič.

„Me je, pa jaz sem jih še drugače.“

„Kozak te je s sulico, kajne?“ se je vtaknil vmes sosed.

„Kaj sulica? Te se ne bojimo, še tolikanj ne kakor metle, ki jo zgrabi ženska. Ampak šrapnela! To je hudir.“

Jernej je spet segel po kozarcu in mimogrede ponosno pogledal po hiši.

„Saj še vsi skup ne veste ne, kaj je to šrapnela,“ je povzel Jernej. „To je iz topa krogla, votla, in ko nadte prileti, se razpoči in usuje za tole kapo.“ Jernej je snel čepico, da je mogel pokazati, „samih krogel od vrha nate. Pa se jim skrij, če se moreš! Jaz sem tiščal glavo za krompirjev grob, ko počni — punf — pèc — pa je šla skozi lice in tukajle so mi jo vzeli ven.“

Jernej je razgalil bluzo, da je pokazal pod ključnico rano, kamor se je bila krogla zataknila.

„Bog te je obvaroval, Jernej! Sedaj si dober.“

„Bog in pa tale, tale!“

Jernej je pokazal na čepico, kjer so bile prišite svetinjice Matere božje.

„Dober sem za štiri tedne. Pšenico vsejem, potem pojedemo nad Rusa.“

„Kakšni pa so Rusi?“ je vprašal nekdo.

„Rusi? Veliki kot hrasti in toliko jih je, da je bilo vse rjavo, kamor so peljali oči.“

„Ali si katerega?“ ga je vprašal spet drugi in pomeril z rokami, kot bi streljal.

„Bog ve koliko! Ampak krogla, to ni nič! Bajonet!“

Jernej je planil kvišku in potegnil Strgarju bič iz roke, stopil na sredo hiše in pokazal: „Vidiš, takole sem jih: štrrrk v prsi, nato sem ga vrgel čez glavo — štrrrk — pa drugega na bajonet.“

Ljudje so plašno gledali, tu in tam se je kdo nasmehnil, ženske so sklepale roke.

Ko je Jernej odložil bičevnik, se je oglasil pogumno občinski sluga Petrin: „Jernej, ne boš zameril, če tega ne razumem, kako si metal Ruse čez glavo, ko si prej rekel, da so kot hrasti, in ti nisi — saj ti nič

„Ali ste slišali?“ je rekel župnik Golobu.

„Jernej, ki se je vrnil ranjen iz Galicije, mi je pravil, da je Matija padel.“

Golobu je šinila rdečica v lice. „Tako,“ je rekel hladno.

„Kaj pa bo s Francko?“

Golob je pobledele: „Kar si je skuhalo, naj pa sne!“

„Ne tako, oče Golob!“ je začel župnik.

ne oponašam — najmočnejši v fari.“

„Ti dolgopeta sulica ti!“ se je razhudil Jernej. „Ali ti veš, kako je človek močan, ko ga zdravega — ne ena, ampak deset smrti drži za vrat — hej? Kdaj pa si še ti bil v smrtni nevarnosti? Ko si se pijan zibal domov in te je stara čakala z mokro kunjno na pragu!“

Gosti so se zasmejali, Jernej je pomežiknil in se obližnil po kratkih brkih.

Tedaj je Matic pokašljal in se pripravil na vprašanje: „Jernej, ali jih je veliko padlo?“

Matjažev je pogledal v strop in pomolčal. Nato je, še vedno gledajoč kvišku, rekel resno: „Bo-

ste že zvedeli. Toliko vam lahko povem, da od sedemnajstega ni nihče več cel. Če ima samo kroglico takole kot jaz, se lahko od veselja na glavo postavlja.“

Ženske so vzdihnile, nekatere so si brisale oči, moški so molčali in gledali v mizo.

Jernej je pihal cigareto in vrtel kozarec v roki.

Spet se je Petrin opogumil, jezen, da ga je Jernej prej tako osmešil, in je prvi spregovoril: „Če se ti ni le zdelo. Povej nam katerega, saj jih je dosti iz naše fare in vas je bilo več pri isti kompaniji — in reci: Tale in tale je padel!“

„No, če hočeš: naš organist, na primer. Sam sem ga videl, ko so ga pokopali. Ali pa Matija, ki je mislil Golobovo vzeti: mrtev! Zraven mene je obležal in še zastokal ni, ko ga je zmanjkalo. Pa boste že brali.“

„Jezus, Jezus,“ so mahale ženske.

Pijača se je vsem uprla in začel so plačevati ter odhajati.

To priliko je porabil Matic, da se je nagnil do Jerneja in vprašal: „Kaj misliš o Jančarju?“

„Nič ne vem. Je bil pri drugem bataljonu.“

Matic je hotel še več spraševati, ali zdelo se mu je, da ga vsi opazujejo, zato je poklical in plačal ter odšel z drugimi vred. Jerneju je ponudil voz.

Ko sta prišla pred hišo, je tamkaj stal župnik in se pogovarjal z županom.

„Jernej!“ je vzkliknil župnik vesel in mu podal roko. „Bog te sprejmi!“ Jernej je počil s petami in salutiral.

„Ali greš domov? Ranjen? Sedi k meni, jaz te popeljem!“

Matic se je župniku od daleč odkril, ko je slišal povabilo, in se naglo sam odpeljal.

Župnik pa je posadil Jerneja na desno, mu dal smotko in velel pognati.

Potoma ga je izpraševal o dogodkih na bojišču in Jernej je bil dokaj bolj skromen kot v krčmi.

„Takole je po pravici: saj nihče več ne ve, kako je pravzaprav. Tam naprej, tu nazaj, tu mrtvi, tam mrtvi, enkrat stradaš, enkrat si presit. Saj smo vsi kot ponoreli.“

„Bog se nas usmili!“ je vzdihnil župnik.

„Pa samo ta,“ je hitro poprijel Jernej. „Če ta tam gori ne poprime, ne vem, kaj bo. Zoper dva, ne rečem; zoper deset je težko.“

Nato je Jernej povedal o organistu in o Matiju.

„O drugih pa nič ne vem,“ je dostavil pravično.

Prišla sta pred Matjažev dom. Jernej je izstopil in spet salutiral.

Župnik je bil potr. Misli je na organistovo družinico in na njegovo orgljanje ob mobilizaciji.

Risbe na straneh 18 in 19 je narisal nemški slikar Werner Berg, ki si je izbral za svojo novo domovino koroško Podjuno.

„Slišil je. Duša vendarle sluti prihodnje reči.“

In misli je na Golobovo Francko. „Same nesreče! Če se ne bliža sam sodni dan.“

Tako se je zatopil v žalost, da ni opazil Goloba, ki je šel po cesti pred njim.

„Golob,“ je rekel hlapec in pokazal z bičem po cesti in tako opozoril župnika.

„Ustavi!“ mu je velel in povabil ključarja Goloba, naj prisede.

„Ali ste slišali? Jernej, ki se je vrnil iz Galicije ranjen, mi je pravil, da je Matija padel.“

Golobu je šinila rdečica v lice.

„Tako,“ je rekel hladno.

„Kaj pa bo s Francko?“

Golob je pobledel in pogledal čez polje: „Kar si je skuhala, naj pa sné!“

„Ne tako, oče Golob!“ je začel župnik. „Saj je hudega že tako dovolj, nikar si še sami ne prikladajmo!“

„Jaz tudi tako pravim,“ je potrdil Golob in gledal v hlapčev hrbet. „Desetkrat rajši bi bil do tal pogorel, kot to sramoto, kakor mi jo je napravila ta deklina.“

„Žalostno je, hudo je, ali kaj, vaša je in jaz bi želel, da je ne gonite od hiše. Nazaj naj pride!“

„Nak!“ je kakor odsekal Golob. Župnik je pomolčal.

„Ne vem, če imate prav. Poglejte: kaznovana je že. Prav, za greh je pokora. Če pride Matija nazaj . . .“

Občinski sluga je v seznamu padlih izsledil Matija, organista in Jančarja.

„Kaj bo z Jančarico?“ je vprašal župnik.

„Hm,“ se je namuznil župan. „Omoži se!“

„Mislite?“

„Čisto gotovo! Takale vdova! Še kakšna dvajsetletna ji ni kos!“

„Saj je padel, ste rekli,“ je hitro ustavil Golob.

„Pravi Jernej. Gotovo le še ni. Morda je bil samo ranjen. Torej če pride nazaj, jo vzame, kajne? In vendar ne bo hodil v tujo hišo ponojo? Če je pa res padel ali če pade — vas mora pač boleti, da bi se vaša klatila po svetu.“

„Kar sem rekel, sem rekel. Le pustiva to reč, sicer vam koj z voza skočim!“

Župnika je grabila Golobova trma in molčala sta do doma.

Tamkaj pred župniščem mu je še enkrat omenil: „Golob, lepo vas prosim, premislite si!“

„Lahko noč!“ je rekel Golob in naglo odšel.

Župniku pa se ni ta večer nič kaj prav ljubilo večerjati.

XI

Občinski sluga Petrin je okliceval z vzvišenega mesta pred cerkvijo med dolgo vrsto razglasov, ki so jih ljudje prav malo razumeli, tudi oklic, da je pri županu razgrnjen seznam izgub.

„To se pravi,“ je tolmačil, „kdor pade ali je ranjen ali pa bolan, ga natisnejo. In če vam je kaj do tega, da zveste o svojih ljudeh, če so še živi, pridite pogledat k županu! Tam vse vemo.“

In zares je romalo popoldne vse polno ljudi k županu, da je bila gneča v hiši.

Petrin je sedel za mizo, si popravljal debelo okovane naočnike in se ubijal z branjem ogrskih, poljskih in drugih tujih imen. Po dolgem pa je vendar izsledil Matija, organista in Jančarja.

Ljudje so bili preplašeni. V majh-

nih gručah so se razkropili na vse kraje. Za organistovo ženo je drobilo pet otrok, šesto dete je imela v naročju in je jokalo, ko je jokala mati. Ljudje so jo milovali, ko so bili med seboj; ko so jo srečevali, ni imel nihče prave besede, da bi jo potolažil.

„Svet se podira!“ — „Sodni dan ni daleč.“ — „Bog nam preloži!“

Tako so vzdihovali ljudje in širili vest po fari, da se je zvedela tudi v župnišću in dvignila župnika. Segel je po palici in poklical mladega prepeličarja — za Šrapnela ga je nazval, ko je poskušal biti izviren — ter se napotil k županu.

Potoma so ga ljudje ustavljali, mu ponavljali, kar so povedali že tolikokrat, in on je bil neroden v besedi, kot je bil vselej, kadar bi bil moral tolažiti v tem času, ko sam ni tolažbe vedel.

Župan ga je sprejel na pragu: „Tri smo že izgubili! Če pojde tako naprej, bomo ob vse!“

„Kar ne morem verjeti,“ je odkimal župnik in požvižgal Šrapnelu, ki je izvohal vse kote in bil povsod, kjer ga ni bilo treba.

Nato je odšel z županom v pisarno. Potoma se je ozrl v gostilniško sobo.

„Nimamo kaj gostov,“ ga je naglo opazil župan. „Vse se je razšlo, ljudstvo je potro.“

Nato je župan razgrnil nekaj številki seznama izgub in mu pokazal najbolj posvaljkano, kjer so bila z rdečim podčrtana imena padlih domačinov.

Župnik je gledal, bral, bral na naslovni plati drobno tiskane pripombe: Za popolnost in pravilnost seznamov izgub ne prevzema vojno ministrstvo nikakršne odgovornosti.

„Župan, poglejte!“ je rekel župnik in prebral naglas še enkrat to opazko.

„No, no,“ je pomahal župan z roko, „le nikar! To je za tolažbo, kaj slabega bo vselej res! Posebno, ko so bili vsi trije taki, da jih je zares škoda. Če bi bilo, postavim, tiskano, da je padel Pičolinov Šimek, tisti razbojnik in pijanec, vse fare pokora, zastavim konja, da bi ne bilo res. Tako pa je.“

Župnik je molčal in bral še nekaj

časa razna imena, nato odrinil liste in pogledal vprašujoče župana.

„Premišlujete, kajne, kaj bo z organistovko. Ta je še najbolj reva.“

„Brez organista bomo, dokler bo vojna.“

„Vzemite Francko domov,“ je rekel župnik Golobu, „posebno še sedaj, ko je Matija padel!“

„Posebno še sedaj ne!“ je odgovoril Golob.

„Pomislite, da ste cerkveni ključar!“

„Se koj odpovem, na tem mestu!“

Prinesel je ključ od cerkvene skrinjice in župnik ga je vzel.

„Prav je,“ ni čakal župan, „kdo bi poslušal muziko, ko bi človek najlaže jokal.“

„Ona naj bo v stanovanju z otroki in bero ji boste dali, jelite?“

„I, to se razume!“

„Sedaj ima podporo, kasneje dobi pokojnino, ona in otroci.“

„Nič ji ne bo sile. Prav nič ne.“

„Kaj pa Jančarica?“

„Hm,“ se je namuznil župan.

„Omoži se!“

„Mislite?“

„Čisto gotovo! Takale vdova! Še kaka dvajsetletna ji ni kos!“

„Jaz pa mislim, da se ne bo. Je prerada imela rajnega.“

„No, naj se pa ne! Bova potlej govorila! Matic ji bo tako dolgo hodil pomagat, da boste v kratkem s prižnice povedali, da ostane vedno na Kozjem hribu. Ženske je treba poznati!“

„Natolcujete, župan!“

„Ali sem rekel kaj napačnega?“

„Nič,“ se je po sili nasmehnil župnik in koj vprašal: „Kaj pa z Golobovo, ki jo je mislil vzeti Matija?“

„Stari jo je zapodil. Pri Maticu služi.“

„Vem. Ali se vam ne zdi, da bi bilo bolj prav, če bi bila doma?“

„Oh, vsak mu kaže roge, Golobu, ko je tak.“

„Ali utegnete? Pojdiva k njemu in ga pregovorival!“

„Pojdiva!“

Župan je vzel klobuk in sta šla.

Golob je sedel pred hišo in kadil pa čemerno se je držal. Ko ju je zagledal, je sicer poskusil, da bi pokazal prijaznejše lice. Toda dosti se ni potrudil, ker je obenem hotel pokazati, da se ne boji ne župnika ne župana.

„Ali se hladite?“ ga je nagovoril župnik.

„Se,“ je odvrnil Golob in privzdignil nekoliko klobuk. Vstal pa ni.

„Trije so že padli v vojni, ali veš?“ je začel župan in si odtrgal slivo, ki je visela nad njegovo glavo. „In tvoj zet tudi.“

„Kakšen zet?“ ga je zavrnil ostro Golob.

„Ki bi bil, če bi učakal,“ je popravljal župnik.

Župan je segel po drugo slivo.

Golob je pogledal v veje: „Le daj, župan, saj jih imamo!“

„Vidiš, Golob,“ je začel naglo župan in odfrncil s prstom pečko, ko je pogledala iz zrele slive, „kar naravnost naj ti povem: midva sva te prišla pregovarjat, da bi vzel Francko nazaj domov. Posebno sedaj še, ko je Matija padel.“

„Ali da je zares?“ je pogledal Golob najprej župnika, potem še župana in za hip je šinilo nekaj krvi v suho lice.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Čeprav so naši rojaki raztreseni po Angliji, Walesu in celo po Škotskem, vendar tudi v tej otoški deželi Veliki Britaniji precej pomenijo, saj so med njimi

Naš rojak Oto Gluk je iz rok škofa Aleksandra Mervyna prejel papeževo odlikovanje in domači župnik mu izroča diplomo o odlikovanju, ki je namenjeno vsej družini.

Miha, Ana, Maks, Alma in Gabriela, naši zvesti vsakoletni prireditelji misijske tobole v Bedfordu ob darovih, namenjenih v korist slovenskih misijonov.

ljudje različnih poklicev in stanov od zdravnikov, psihiatrov, inženirjev in drugih, morda manj intelektualnih, vendar nič manj iskanih poklicev. Posebno pa je razveseljivo, da so mnogi zelo dejavni člani tudi v svojih angleških župnijskih občestvih. Zelo nas je razveselila vesela novica, ko smo zvedeli, da je naš rojak Oto Gluk, doma izpod Kuma na Dolenjskem, pred kratkim prejel iz rok škofa Alexandra Mervyna iz Cliftona (Bristol) visoko priznanje za svojo 30-letno službo Cerkvi: *papeževo odlikovanje „Pro Ecclesia et Pontifice“*. Z našim Otom pa je bila ob 150-letnici župnije Sv. Lovrenca, Chipping Sodbury, odlikovana vsa Glukova družina skupaj z gospo Silvijo, hčerkama Angelo, Marijo in sinovi Martinom, Mihaelom ter Andrewom za njihovo vdano zvestobo in delo v domači župniji. Od sinov je zlasti najstarejši Martin resnično desna roka domačemu župniku, saj je že od rane mladosti redni pomočnik v cerkvi, najprej kot ministrant, sedaj pa kot cerkovnik, bralec in vzgojitelj novih rodov

strežnikov. Vsa Glukova družina pa je vzgled verskega življenja in aktivnega pastoralnega sodelovanja ne samo v župniji ampak v vsej širši okolici.

Našemu Otu, ge. Silviji ter vsej Glukovi družini ob tem visokem priznanju in papeževem odlikovanju iskreno čestitamo. Naša slovenska katoliška misija v Londonu in vsi katoliški Slovenci v Angliji se tega veselimo in smo ponosni na vas.

V našem domu v Londonu je zopet prišlo do zamenjave v skrbništvu hiše. Poli in Nataša sta si dobili delo v vrtcu, ker sta s tem namenom tudi prišli v Anglijo. Njun študij in delo zaradi oddaljenosti od Doma sta zahtevala, da sta se odselili bliže njenemu vrtcu. Nova skrbnica je od začetka novembra gdč. Manuela Job, doma iz Postojne. Pri nas bo ostala 6 mesecev zaradi študija angleščine in obenem bo pomagala v

Tudi letos se nas je na misijski toboli v Bedfordu zbralo precej.

domu pri gospodinjstvu in duhovniku v župnijski pisarni.

Župnik g. Stane je v adventnem času pridno obiskoval rojake po običajnih postojankah. Najprej je bil na vrsti Wales z Aberdare in Bargoedom, nato rojaki v okolici Coventryja ter Derbyja, sledijo pa še kraji v severni Angliji ter Bedfordu.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Na drugo adventno nedeljo je bil obisk pri maši zelo lep. Po maši je slovenske skupnosti obiskal Miklavž. S seboj je letos imel tudi parklja. S kratko pesmico ga je pozdravil mali Dominik. Pesmice se je naučil v otroškem vrtcu. Miklavž je najprej nagovoril po slovensko in rojake pozival k večji povezanosti s slov. kat. Misijo. Otroke je nagovoril po nemško, ker vsi ne razumejo dobro slovensko. Ko je pa delil darove, se je z njimi pogovarjal v obeh jezikih. Otrokom so oči blestele, telo pa malo drhtelo, ker so se bali parklja. Pa je bil kar pohleven, saj ga je Miklavž krotil.

To nedeljo smo tudi obhajali god ge. Andreje Duhanič in sinka Andrejčka. Vse, kar so v centru popili, so plačali Duhaničevi, za kar se jim lepo zahvaljujemo, tudi zapeli smo jima. Petja je bilo tisto nedeljo dosti in v centru smo se zadržali dalj, kakor navadno.

Na tretjo nedeljo smo pa obhajali rojstni dan naše gospodinje ge. Ane Duhanič. Prinesli so s seboj veliko peciva. Lepa hvala za postrežbo, ge. Ani pa želimo še veliko zdravih let.

Škofijska Karitas se je s 1. decembrom preselila v hišo, kjer je tudi naš center: Hafnerstraße 28. V drugem nadstropju se sedaj nahaja tudi referat za begunce, ki ga vodi gdč. Katarina Janko in referat za zdomce, ki ga vodi g. Ivo Šardi,

Med delom, ko so prenavljali stavbo, so uporabljali naše prostore včasih za magazin, sicer za bivališče med odmori. Pa tudi nekaj novih napeljav so izvedli (elektrika, ogrevanje). Seveda so

Strah pred vragom je velik!

bili prostori vsak teden zamazani in je ga. Silva Joun imela veliko dela, da je prostore očistila. Nekajkrat ji je pomagala g. Matilda Grandovec. Gospe Silvi nagajajo noge in je vprašanje, koliko časa bo mogla še opravljati to dobro delo. Treba bo poiskati v kratkem novo moč.

Farni odbor, ki ga vodi g. Anton Zore, je imel v zadnjem času dve seji. Na prvi smo se pogovorili glede miklavževanja, na drugi pa o božični agapi, ki bo na Štefanovo popoldne. Pogovorili smo se tudi glede popravila centra. V kuhinji bodo napravili lesen strop, da ne bo apno padalo v lonce. Z deskami bodo obložili tudi drugi del stene na hodniku, ki je bil doslej le tapeciran.

SALZBURG — Novembrska maša je bila kar lepo obiskana. Iz Freilassinga jih je kar dosti prišlo. Najbolj smo bili veseli obeh starih rojakov: g. Kraupa in g. Orehka. Petje je vodil g. Janez Čuk. Bila je nedelja Kristusa Kralja in smo prepevali prazniku primerne pesmi.

Kakor običajno, smo po maši malo poklepetali pred zakristijo. Dogovorili smo se tudi za božičnico, ki bo v semenišču kakor že nekaj let. Kako je pa bilo, bo Luč poročala v naslednji številki.

TENNECK — Na tretjo adventno nedeljo je bila maša v Tennecku. Nekaj več nas je bilo kakor navadno. Odkar nimamo več na voljo tovarniških prostorov, se po maši zberemo na pogovor kar v zakristiji, saj je prostorna. Pred razhodom smo si voščili še srečen Božič in zdravo novo leto 1989.

Vreme pa ni bilo prav nič zimsko. Narava je sicer bila odeta z zimsko odejo, a sneg je bil južen in od streh je kapalo. Namesto snega je padal dež, kar je za vozače avtomobilov bolj prijetno, saj ceste niso potem ledene.

PREDARLSKA

Miklavževanje: V adventnem času se veselijo otroci najbolj sv. Miklavža. In o tem svetniku kar veliko vedo — o njegovi dobroti in obdarovanju revnim otrokom. Dobrota je res nepozabljiva. Veliko se v življenju pozabi, ljubezen in dobrota pa sta kot sončni žarek, ki vse ogreva in razsvetljuje. Gotovo je svetnik še marsikaj drugega naredil, pa se je skoraj vse pozabilo, le skrb za revne se ohranja iz roda v rod. Zgled Jezusa samega ga je vzpodbujal, ki je pokazal veliko skrb ravno ubogim in revnim.

Slovenske otroke je obiskal Miklavž letos v nedeljo popoldne pred svojim godom. Najbolj primeren čas in dvorana je bila le ta popoldan še prosta. Miklavž je pozdravil vse navzoče otroke in starše. Spomnil jih je na obljube, ki so jih dali prejšnje leto. Tisti, ki so jih izpolnili, je pohvalil, druge pa opozoril, da jih obljube vežejo. Ponovno jih je opomnil na njihove dolžnosti, ker mnogi tako radi pozabijo med letom. Njegov spremljevalec parkelj je vzbujal veliko pozornost. Ko je odložil koš z darili, se je odpravil po dvorani in naredil red. Otroci so se stiskali k staršem, pa tudi starejši so se sklonili pod mizo, ker je imel dolgo šibo in jo tudi pridno uporabljal. Sem pa tja je padla tudi na kakšnega odraslega. Parkelj je pokazal svojo „moč in oblast.“

Končno je prišel trenutek, da so do-
bili darila. Za spomin pa še posnetek,
da se bodo še dolgo spominjali tega
dne. Parkelj se je ulegel na tla po
Miklavževem naročilu, da so se upali
otroci pred Miklavža. Obljubil jim je, da
jih naslednje leto spet obiše.

Brezmadežna: Ta praznik je še za
mnoge kristjane dan, ko se spominjajo
velike odlike in časti, ki jo je Bog podelil
božji Materi. Zato ga z vsem spo-
štovanjem in častjo obhajajo kot enega
največjih praznikov. Žal pa drugi
hočejo narediti iz praznika dan „trgo-
vanja in zaslužka“. Trgovine bi morale
biti odprte, da bi ljudje kupovali doma,
ne pa v tujini — namreč v Nemčiji in
Švici, kjer ta dan ni praznik. Tako po
njihovem mnenju odhaja mnogo kapi-
tala v tujino, kar je velika škoda. Goto-
vo jim ne gre toliko za dobrobit naroda,
kot za lastni zaslužek. Vse gledajo in
presojujejo pod vidikom pridobitništ-
va . . . Moralne in verske vrednote jih
pa ne zanimajo. In vendar bi morali na
teh graditi, da bi bila družba zdrava in
srečna.

Na praznik smo imeli glavno službo
božjo s petimi litanijami MB in posvete-
tev Brezmadežni. Ravno v adventnem
času nam je Marija — Brezmadežna —
vzor globoke vere in svetosti, ko se pri-
pravljamo na Jezusovo rojstvo. Prosili
smo jo za našo mladino, da bi hodila
po njeni poti, v času tolikih skušnjav
in greha. Po njej se moramo vsi zgle-
dovati.

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

V Hôpital A. Vésale, Montigny-le-Til-
leul, je 26. novembra 1988 *umrla* ga.
Julka Sedej vd. Klavžer iz Marcinelle.
Pogrebno sveto mašo smo imeli kar v
slovenskem jeziku v župnijski cerkvi
Sacré-Coeur v Marcinelle, kamor je
pokojnica redno hodila ob nedeljah k
službi božji. Rodila se je 1. 12. 1911
v vasi Ravno pri Cerknem, Slovenija.
Zelo rada je čitala slovenske knjige in
je bila vsa leta naročnica Naše luči. Pa
tudi vsakoletne mohorjevke je rada
prebirala. Leta 1975 je bila z nami v
Lurdu na romanju. Vsem njenim otro-

Da b' vedno tak' lušno b'lo!
Serge Vermeulen in Fabienne Bayet na
poročni dan 7. maja 1988.

kom ter ostalim sorodnikom naše
sožalje.

V nedeljo, 11. decembra, je v župni
cerkvi St. Eloi v Charleroi-Nord izs. du-
hovnik *krstil* petega otroka v družini
Rušt-Cormont: ime mu je Loic. Mladi
družini lepo čestitamo.

Pok. Julka Sedej iz Marcinelle.

LIMBURG-LIÈGE

V zadnjih mesecih so z večjim ali
manjšim uspehom piknikovale vse
naše skupine.

V Zwartbergu je „Naš dom“ za svoje
sodelavce priredil bogato večerjo s
prosto zabavo, ki je lepo uspela.

„Slomšek“ je 12. novembra imel v
Zonhovenu *koncertni večer* skupno z
domačim pevskim zborom, ki je
odlično uspel. Krajevni časopis je las-
kavo poročal o slovenskih . . . Koza-
kih, najbrž zaradi zelo močnih ba-
sov . . . Čestitamo! A ne pozabimo:
številne in dobre vaje delajo mojstre.

Primorska poje: Tega pevskega
srečanja v Gorici se je udeležila
„Slomškova“ delegacija pod vodstvom
njegovega predsednika g. Stanija
Revinška. Posebno od strani moškega
zbor Mirko Filej so bili deležni bratske
pozornosti.

Biba šola je veselo pričakala obisk
sv. Miklavža, kateremu so naši
najmlajši navdušeno pokazali, kaj zna-
jo. Zaplesali so, zapeli in deklamirali.
Za vse je srečanje sv. Miklavža z Biba
šolo bil čas veselja. Iskrena zahvala
vsem, ki se žrtvujejo za naše najmlaj-
še. Ti gradijo našo prihodnost.

Mlado ognjišče: V Maasmechelenu
je g. Eric Pezdevšek popeljal pred oltar
svojo nevesto gdč. Inge Yzermans. Is-
kreno čestitamo in želimo vso srečo!

francija

PARIZ

*Maša za Slovence je vsako nedeljo
ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije
Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slo-
venskega doma.*

Poštne in prometne stavke so nam
po nepotrebnem otežkočile naše delo,
pa je *miklavževanje* v nedeljo, 4. de-
cembra, kar lepo uspelo, vsi, po letih
in po srcu mladi, so ga bili veseli.

Da nas zopet ne bi prehitela kaka
stavka, vas Društvo Slovencev že sedaj
vabi na *pustno srečanje* v soboto, 4.
februarja. Ob sedmih zvečer bo maša,
nato pa srečanje v dvorani. Vsi prijaz-
no vabljeni.

S tabora slovenske pomladi v Parizu: Barbara, Klemen in Matjaž čestitajo pevki Anne-Marie Jan ter Laurentu Lamy in Simonu Vidmarju, ki sta jo spremljala na klavirju.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

V novo leto 1989 smo vstopili polni upanja in optimizma. Prazniki rojstva Gospodovega so nas povezali z Bogom in svojimi najdražjimi. Naše čudovite božične pesmi so zopet osvojile naša srca. Ne vemo, kaj nas čaka v novem letu. Gotovi pa smo, da nas bo vodila tudi letos dobra roka Očeta, ki je v nebesih.

Krstna voda je prerodila: Gaetana Bernarda Kubiaka, Gaetana Bernarda Velu in Mateja Zyla.

Zakrament sv. zakona sta si dala Patrice Portpin in Monika Marija Antvaneta Caillez. Vse naj spremlja božji blagoslov!

Kakor smo bili veseli, da je ga. Veronika Kolenc dočakala svoj devetdeseti

Gospa Bernarda Fink-Inzko je pela na taboru slovenske pomladi v Parizu dne 23. oktobra 1988.

rojstni dan, tako nas je presenetila in užalostila vest iz daljnega Grenoblja, da je dne 8. novembra *za vedno zatisnila svoje utrujene oči*. Do zadnjega diha je ostala zvesta svoji domovini in rojstni Dolenjski, zato so jo položili v krsto v dolenjski narodni noši. Namesto vencev in cvetja so domači sosede darovali lepo vsoto za „Znanstveno ustanovo medicinske raziskave“. V cerkvi sv. Martina v Bruay-en-Artoisu smo se poslovili 10. novembra. Pevski zbor, katerega članica in vneta pevka je bila nad 50 let, ji je med pogrebno mašo zadnjikrat čudovito zapel v slovo. Hčeri Veri in preostalim sorodnikom naše krščansko sožalje! Naj se odpohi od svojega truda v Gospodu!

15. novembra je *odšla v večnost* po 45 letih redovnega življenja v kongregaciji Dobrega Pastirja v svojem 67. letu življenja *sestra Marija Agnes Vrečko*. V vseh letih svojega redovnega življenja se je zvesto posvečala vzgoji ženske mladine. Zadnja leta pa je v samostanu ostarelih sester kot bolničarka do popolne izčrpanosti stregla obolelim sestram. Njena dobrot in njen čudoviti nasmeh nam bo ostal v trajnem spominu. 17. novembra smo se v kapeli Dobrega Pastirja v Loos-les-Lillesu poslovili od njenega utrujenega trupla. Naj ji bo Kristus Dobri Pastir njeno obilno plačilo. Preostalih trem sestram naše iskreno sožalje!

Smrtna kosa — V novembrski številki Naše luči smo pisali o biser-nem jubileju sestre Antonije Jug, kjer je bilo zapisano: „Bog sam naj ji bo plačnik za dolgo, zvesto službo v božjem vinogradu vesoljne Cerkve.“ Kakor je bila sestra Antonija vzgledna v svoji službi, tako je tudi z vzgledno potrpežljivostjo prenašala svojo bolezen, dokler je ni večni Plačnik poklical k sebi 29. 11. V četrtek, 1. decembra, je bila v kapeli Čudodelne svetinje pogrebna maša, ki jo je darovalo sedem duhovnikov, 4 slovenski in trije francoski. Naj počiva v miru in pri Bogu izprosi novih poklicev, ker „žetev je obilna, a delavcev je malo“.

V Sucy-en-Brie je bila 23. 11. pokopana gospa Sabina Baudry, rojena Horvat, doma s Hotize. Zadnja leta je morala prenašati težko bolezen. Vsem njenim naše sožalje.

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v Dammarie v nedeljo, 8. januarja, ko Cerkev praznuje Razglašenje Gospodovo (Sveti Trije Kralji).

LA MACHINE

Skupna maša bo v nedeljo, 29. januarja, ob devetih dopoldne. Vsi prijazno vabljeni.

Pok. sestra Antonija Jug

Ga. Veronika Kolenc v dolenski narodni noši med svojimi.

Na praznik posvetitve bazilik sv. Petra in Pavla, 18. novembra, je odšla po zaslužen plačilo ga. Marija Mlakar, v visoki starosti 93 let. Vse življenje je ostala zvesta in zavedna Slovenka in je v tem duhu vzgojila tudi svoje otroke. Hvaležno so ji vračali, ker so zlasti v njeni starosti lepo skrbeli za svojo mater. Ob veliki udeležbi rojakov in domačinov smo je spremili na zadnji poti v kapeli N. D. de Lourdes v Lievinu. Naj ji bo lahka tuja zemlja! Sinovom in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Vsem rojakom milostipolno, zdravo in srečno novo leto 1989.

S. Marija Agnes na dan slovesnih zaobljub s svojima rodnima sestrama.

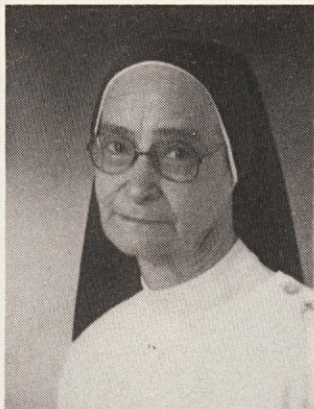

nemčija

STUTTGART-OKOLICA

Mogočno srečanje žena. — Na god sv. Elizabete Turingijske, 19. novembra lani, se je v Weingartenu in Ravensburgu srečalo okrog 1800 katoliških žena iz 12 narodnosti, ki živijo v tukajšnji škofiji. Med njimi smo bili tudi Slovenci častno zastopani, saj se je srečanja udeležilo okrog 70 rojakinj.

Na srečanje žena je vabil oddelek za tužce škofije Rottenburg-Stuttgart, ki ga vodi prelat Jürgen Adam ob spretni pomoči referentke gospe Barbare Weidinger. Srečanje je bilo pod geslom „S

Pok. s. Marija Agnes Vrečko

svojim Bogom preskočim zidovje“ (ps 18, 30).

Konkretno pripravo in izvedbo shoda so izvedle žene same, ki so se organizirale po narodnostnih skupinah. Skrb za slovensko skupino udeleženk sta prevzeli socialna delavka Doroteja Oblak in gospa Katarina Strojan.

Po slovesni maši v baziliki sv. Martina v Weingartenu s pridigo prelata Adama in somaševanjem 12 tujih duhovnikov so udeležke nadaljevale svoj shod v Oberschwabenhalle v Ravensburgu. Na sporedu so bile tudi tri slovenske točke: duet ob spremljavi kitar, tercet ter pantomima „kruh in vrtnice“ s poudarkom, kako potrebna je poleg kosa kruha tudi ljubezen darovalca.

Dvorano je krasila slovenska miza z nekaterimi kulturnimi posebnostmi Slovenije: vezene, keramični in leseni izdelki, knjižne izdaje . . .

Med dobrotami popoldanskega okrepčila tudi slovenska potica ni manjkala in rojakinje so jih prinesle kar 10 s seboj.

Srečanje bo ostalo udeleženkam v lepem spominu in med praznovanjem se je porodila tudi misel po ponovnem tovrstnem shodu krščansko mislečih žena.

250 otrok na miklavževanjih. — V adventnem času lani je imel sv. Miklavž med Slovenci na Württemberskem precej dela. Na 6 krajih je obiskal naše rojake: v Stuttgartu, Böblingenu, Pfullingenu, Kirchheim/Tecku, Schwäbisch Gmündu in Oedheimu. Med otroke je razdelil 250 darilnih vrečk. Osrednji praznik prijatelja otrok je bil seveda zopet v Stuttgartu, saj se je ob tej priliki zbralo v cerkvi sv. Konrada nad 400 rojakov, da med drugim prisluhnejo tudi mladinskemu orkestru ob izvajanju adventnih in božičnih melodij.

Dvorana, kjer smo po maši pričakali Miklavža, je bila seveda nabitopolna. Pred njim so se pojavili na odru angeli in parkeljni, simboli dobrega in zlega. V kratkih vlogah so se predstavili kdo so in kaj želijo od človeka. Pred obdaranjem je nebeški gost poklical na oder nekaj odraslih in otrok, da preveri njihovo bistrost in pridnost. Delitve darilnih vrečk pa nato ni hotelo biti konec. Kot kaže, znajo v nebesih dobro računati in so jih dali Miklavžu dovolj s seboj.

19. novembra lani je bazilika sv. Martina v Weingartnu na Württemberškem doživela nenavadno slovesnost. Blizu 1800 katoliških žena iz 12 narodnosti se je v njej srečalo k bogoslužju.

To niso lastovke, ampak članice dekliske baletne skupine iz Stuttgarta, ki so nastopile na vinski trgtatvi lani 9. oktobra. Navdušile so mlado in staro. V skupino sta vključeni tudi dve slovenski dekleti.

Kostanjeva sobota v Heilbronn. — Po pečenih kostanjih letos ni dišalo samo v Sloveniji, ampak tudi v Heilbronn. Prispeli so iz Suhorja v Beli krajini. Rojak, ki ima že sam številno družino, je mislil tudi na nas, ki živimo sicer v deželi grozdja, ne pa sladkega kostanja, ki tako dobro tekne ob svežem moštu. Njegove dobrote so bili v Heilbronn deležni vsi rojaki, ki so se meseca oktobra udeležili mesečne maše. Kostanje je bilo sicer samo kuhano, a vseeno zelo okusno. To doživetje naj bi bilo povod, da bi v bodoče med Slovenci na Württemberškem organizirali kostanjeve nedelje, z domačim kostanjem seveda.

Mladinki Renata Baškovec in Tanja Lajh na vinski trgtatvi v Esslingenu 10. oktobra lani. Lepo sta zaigrali.

Čestitke h krstu. — Jana je ime naši najmlajši župljanki, ki smo jo sprejeli v Cerkev 22. oktobra lani. Je hčerka zobotehnik Fideršek Janeza in Rite Marijane roj. Scherle. Družina stanuje v Stuttgartu. Iskrene čestitke!

Kot 10. je odšla Prosenik Marija. — Lansko leto smo v naši župniji zabeležili 10 smrtnih žrtev. 8. 11. 1988 je kot zadnja odšla v večnost Prosenik Marija v Aalenu. Smrt jo je dohitela v 63. letu življenja. Pokojnica je bila rojena v Gorenjem Laskovcu. Zadnjih 24 let je preživela kot delavka v Aalenu. Uživanje pokojninskih let ji je prekrižala bolezen na jetrih, nad katero je trpela zadnji dve leti. Od njenega trupla smo se poslovili na pokopališču v Aalenu, nakar je bilo prepeljano na domače pokopališče v Sevnico. — Hčerki Sonji in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

MANNHEIM

Sveti Martin je prikupen jesenski svetnik. Slovenci v Mannheimu smo si ga izbrali za svoj župnijski praznik. Tako smo tudi 12. novembra dostojno

obhajali svojega župnijskega zavetnika sv. Martina. Najprej je bila praznična maša v cerkvi sv. Elizabete, kjer se nas je zbralo nad 250 vernikov. Mašno daritev je opravil domači duhovnik Stanko Gajšek. V svojem mašnem govoru nam je spregovoril o pomenu praznovanja v človeškem življenju ter poudaril dve temeljni stvari, ki sta neobhodno potrebni, da uspe praznovanje: hvaležno veselje in občestveni duh. Mašno slovesnost sta povzdignila z zborovsko pesmijo in z glasbo v slogu mladih

Zastopnice raznih narodnosti so se kar trikrat srečale v Slovenskem domu v Stuttgartu, da se posvetujejo o načrtovanju srečanja katoliških žena v Ravensburgu 19. 11. lani.

tamkajšnji mešani cerkveni zbor in mladinska skupina. Po maši se je naše praznovanje nadaljevalo v razvedrilem razpoloženju v bližnji dvorani, ki smo jo dopolnili do zadnjega prostora. S svojim obiskom so nas počastili in razveselili gostje iz Schwarzwalda in iz Posarja. Župnijskim sodelavcem velja vse priznanje in zahvala za njihov nesebičen trud in delo, ki so ga imeli s pripravo Martinovega in s praznovanjem samim.

VÖHRENBACH

„Slovenci so v velikem slogu obhajali 10-letnico svojih mesečnih maš v Vöhrenbachu“, je zapisal tamkajšnji župnijski list. V soboto, 10. septembra, je namreč obhajalo slovensko župnijsko občestvo v Vöhrenbachu svoj mali jubilej.

Z velikim praznovanjem so potrdili 10. obletnico, odkar se tam zbirajo iz okoliških mest Slovenci mesečno k slovenski maši in po maši pa tudi običajno k družabnemu srečanju v prijetnem družinskem vzdušju. K praznovanju se je zbralo mnogo rojakov od blizu in daleč, pridružili so se tudi hrvaški in nemški prijatelji z njihovima duhovnikoma. Najprej je bila ob treh popoldne slovesna maša. Somaševanje šestih duhovnikov je vodil gospod dekan Jože Golob iz domovine, ki je imel tudi mašni nagovor, v katerem je poudaril pomen zdamskega dušnega pastirstva in med drugim navzoče povabil, naj to praznovanje v njih utrdi in poživi zvestobo narodnim in verskim izročilom. Mašno skrivnost je lepo povezoval z ubranim petjem pod vodstvom duhovnika Stanka Gajška slovenski cerkveni zbor iz Mannheima, ki je ta dan gostoval na slovesnosti.

Po maši je sledilo družabno praznovanje. V začetku je zbor iz Mannheima navzočim v pozdrav zapel nekaj narodnih pesmi, ki jih je napovedovalka povezovala z zanimivimi mislimi. Po tej predstavi je sledila zabava s piesom in razvedrilom ob domači glasbi. S slovesnosti smo odhajali obogateni z lepim prazničnim doživetjem in hvaležni vsem tistim, ki so s svojo pridnostjo poskrbeli, da je vse tako dobro potekalo. Ob slovesu smo si navdušeni rekli: Še bomo prišli.

FRANKFURT

Sv. Miklavž nas je obiskal 4. decembra po maši. Čeprav so se na župnikovo prošnjo prijavili le trije otroci, je končno število znašalo 15. Pa to dobrega Miklavža ni presenetilo, saj je imel s seboj dovolj daril. V spremstvu dveh angelov in seveda parklja je otrokom postavil nekaj vprašanj in če niso vedeli odgovora, jim je pomagal iz zadrege. Obdaroval pa jih ni samo s sladkarijami ampak tudi s knjižnim darom; večji otroci so dobili tudi božično kaseto.

Sv. Miklavž se je poslovil z željo, da bi ostali pridni in radi obiskovali slovenski verouk.

HAMM

V Hammu smo spremljali na zadnji zemeljski poti go. Marijo Ceglar, roj. Kropivšek. Ranjka je bila dobra krščanska žena, zvesta naročnica Naše luči. Zapušča moža g. Alojzija, dve hčerki in sina, katerim izrekamo krščansko sožalje.

MÜNCHEN

Kaj se je zgodilo v naši fari od srede novembra do srede decembra?

● *V mesecu verskega tiska* so se naši farani posebno zanimali za Kratko sveto pismo s slikami, ki je s prikupnimi risbami zelo primerno branje za otroke in mladino. Obenem so kupovali tudi kasete s slovenskimi adventnimi in božičnimi pesmimi, pa oglje in kadilo za blagoslov stanovanja na tri svete večere.

● *Mladinci* so se pogovorili o zakramentu spovedi. Počasi se le oblikuje mladinska skupina. V bližnji prihodnosti načrtujejo dvodneвно duhovno obnovo nekje na južnem Bavarskem.

● *Roditeljski sestanek* staršev tistih otrok, ki hodijo na naš šolski tečaj, je privabil k pogovoru pol staršev. Pogovorili smo se o nekaterih vidikih verske in slovenske vzgoje teh otrok.

● *Župnijski svet* je pregledal farno delo v zadnjih dveh mesecih in ga načrtoval za prihodnja dva meseca. Pogovor je stekel tudi o sprotnem delu fare in o nekaterih slučajnostih.

● *Pevski zbor* je praznoval god svoje zavetnice sv. Cecilije, sicer pa vadił vsakih štirinajst dni. Trenutno je poudarek na tem, da bi se naučili še nove verske

ljudske pesmi za med nedeljsko mašo: če jih zna zbor, se jih potem tudi ostali kmalu naučijo. Slovenci imamo toliko tako čudovitih pesmi! Zakaj se jih ne bi kar največ naučili? Veseli bi bili, ko bi se v naši fari našlo še kaj požrtvovalnih ljudi, ki bi hoteli hoditi na vaje in potem pri maši sodelovati s petjem. To je še posebej lepa služba Bogu.

● *Ministranti* so se dobili k pogovoru in povečali svoj zbor, tako da jih je sedaj deset.

● *Šola* se redno vrši, udeležba je še kar zadovoljiva, disciplina včasih malo manj, zavzetost pri učenju pa različno, pri nekaterih je zelo velika, pri kom malo manj.

● *Nedeljske maše* ostajajo slejko-prej naša glavna srečanja. Kot običajno so bile v adventu posebno dobro obiskane.

● *Miklavževanje* je imelo letos to novost, da nista pred prihodom sv. Miklavža nastopila s svojim prizorom sv. Anton in sv. Peter, kot je bilo to vrsto zadnjih let, ampak so nastopili s kratkim prizorom otroci. Sprememba je bila vsekakor dobrodošla, čeprav se je nekaterim gledalcem — in dvorana je bila to pot čisto polna — stožilo po priljubljenih dveh svetnikih. Tako se utegne zgoditi drugo leto, da bodo nastopili otroci in oba svetnika. Kar zadeva otroke, je treba njihov prizor pohvaliti. Kristina je postavila na oder kar energično teto, Majda ljubeznjivo mamo, Tomaž in Melita neke vrste Cipka in Capka, dva pristna predneža. Tudi ostala skupina otrok — Lucija, Tatjana, Nataša, Danijel in Lovro — je bila živahna in prikupna. Otroci sobotnega tečaja so dvakrat zapeli Miklavževo pesem. Sv. Miklavž nas je zelo vzpodbudno nagovoril, za kar je žel ploskanje. Angeli so se vedli po angelsko, parkeljni po parkeljsko, vsak kakor mu je bila vloga dokazana. Prav je bilo to, da je sv. Miklavž klical na oder po manj otrok naenkrat, saj je tako lahko vsakemu od njih nudil več pozornosti. Niso se pa mogli letos otroci prav razživeti. Mogoče je vplivalo malo tudi to, ker nista prej sv. Peter in sv. Anton otrok razživela s svojim pogovorom z njimi, kar je sicer pri nas že običaj. A privedev je bila na splošno lepa, po besedilu, petju, igranju, oblekah in pripravi prostora na določeni višini, kar vse ima tudi svojo ceno. Posebno pa so bile spet vrečke zares miklavževske.

Otroci slovenske farne šole v Münchnu radi nastopijo na odru, pa tudi lepo povedo svoje verze in zavzeto zapojejo pesmi, ki so se jih naučili.

● Omeniti je še treba adventno *molitveno srečanje* z mašo, litanijami in rožnim vencem na prvi petek v decembru v naši kapeli. K njemu se nas je zbralo dvajset, kar je za delavnik in za naše razdalje lepa skupina.

nizozemska

LINDENHEUVEL

V novembru je „Sv. Barbara“ imela svoj družinski večer, ki je bil res

Štirje rodovi pri Rojnikovih v Holandiji

družinski, večer prijateljstva in prijetne družabnosti.

Skupnost je ob tej priložnosti počastila sodelavce, ki so že 40 let člani društva sv. Barbare. To so g. Anton Kropivšek, g. Slavko Kropivšek, g. Vinco Novak in g. Stanko Reberšek.

Večer je z veselimi domislicami vodil g. Martin Ložnik, športni učitelj. Lepo je bilo.

Ga. Marija Rojnik, roj. Ocvirk, roj. 1910 v Gotavljah pri Žalcu, je postala prababica. V hčerki Renée njene vnučkinje Mici je doživela četrty rod. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo.

Ga. Marija Rojnik je naša zvesta sodelavka. Vedno vesela. Zvesto se udeležuje naših cerkvenih, kulturnih in družabnih prireditiv. Še vedno sodeluje pri folklornem plesu pri vsakoletni vinski trgatvi. Zahvaljujemo se ji za njeno veselo in zvesto navzočnost in kličemo na mnoga leta!

HEERLERHEIDE

V novembru smo martinovali pod okriljem sv. Barbare, „folklorne“ in Zvona. Organizacija in obisk sta bila odlična. S skupnim nastopom so naše skupine, ki delujejo na različnih področjih, pokazale svojo zrelost. Čestitamo. Za prosto zabavo je skrbel orkester iz Škofje Loke.

V režiji Sv. Barbare nas je obiskal sv. Miklavž. Kaj vse je vedel Miklavž o naših najmlajših? Vsi so obljubili, da se bodo poboljšali. Pa lepo so zapeli in zaplesali. Njihov nastop je prenašal

tudi radio Limburg. Iskrena hvala vsem, ki jih učijo.

Slovenska šola za odrasle, ki jo vodi g. Slavko Strman, je v začetku decembra obiskala Slovensko katoliško misijo v Eisdenu v Belgiji in se ob slovenski pesmi in muziki ves večer lepo zabavala. Med gosti so imeli večino holandski „učenci“, ki so prav tako veselo prepevali naše pesmi. Kdaj se bodo Avstrijci na Koroškem ali Italijani v Gorici ali Trstu dvignili do take odprtosti, ki bi jo mogli imenovati tudi človečnost?! Gospodu Slavku Strmanu izrekamo toplo zahvalo za izredno lepo delo.

švedska

GÖTEBORG

K slovenskim otrokom v Göteborg je prišel Miklavž že v soboto, 3. decembra. Trideset se jih je zbralo. Veroukarji višje skupine so pripravili kratko igrico o pričakovanju Miklavža. Silva, Katja, Mavrin in Daniel so vedeli veliko povedati o tem prijatelju otrok. Čeprav so se morali veliko naučiti na pamet, jim je šlo kar gladko; posebej, če pomislimo, da se je zdaj v jesenskem času težko zbirati k vajam 10 ali 15 km daleč, ko se že domala ob treh popoldne začne temniti in zato ni bilo veliko časa za urjenje v nastopu. Zares hvalevreden je bil trud vseh igralcev ter gosposinj, ki so pripravile darove, po-

Stockholmski škof dr. Hubertus Brandenburg med slovenskimi plesalci ob 50-letnici katoliške Cerkve v Göteborgu 2. oktobra lani.

„Otroci hitro rastejo,“ bo ugotovil Miklavž, ko bo vzel v roko Našo luč.

stregle otrokom z njim tako priljubljeni hrenovkami in za odrasle napekle peciva. Za drugo leto se velja zapomniti, da so tudi vsi tisti, ki ne računajo več na Miklavževe darove, dobrodošli, da tako skažejo pozornost in priznanje mladim, ki nastopajo.

JÖNKÖPING

V zasneženo in ledeno zimsko jutro sta Toni in Anastazija Pajnič v nedeljo, 4. decembra, iz 40 km oddaljenega Skillingaryda pripeljala v Jönköping k maši svoja dva sinova. Dve leti za svojim bratcem Danielom je med to mašo še mlajši Stefan Tomas prejel sveti

Pok. Ivan Grilc iz Malmöja

MALMÖ

Po dveletni težki bolezni je 27. novembra, okrepan s sv. zakramenti za posledicami sladkorne in kapl Ivan Grilc. Rojen je bil 16. maja 1918 v Gornjem Leskovcu pri Krškem. 1965 sta z ženo prišla za svojima hčerkama v Malmö. 9. decembra smo po pogrebni maši položili njegovo telo k počitku na Vzhodno pokopališče v Malmöju. Naj bo vse njegovo delo in trud za povezovanje svoje lastne družine poplačano v veselju družbe zveličanih v nebesih. S temi besedami upanja in tolažbe izrekamo iskreno sožalje njegovi ženi Jožefi ter hčerki z družino.

švica

Martinovo ni le prikupen jesenski praznik z obloženo mizo, s pitano gosjo in mladim vinom, ampak je veliko več. Je spomin na človeka, ki je iz sebe znal narediti pristnega kristjana in približati Boga človeku tistega časa. Žal je pri nas — ki veljamo za deželo dobrih vin — dobil sv. Martin kaj čudno naličje. Poznamo ga le po tem, da okrog njegovega godu v naših kletih in zidanicah iz mošta zori vino, le redko pa nam pride pred oči njegova podoba.

Sv. Martin, ki ga zelo častimo po naših krajih, saj so naše najstarejše cerkve posvečene sv. Martinu, vseh na Slovenskem naštejemo kar 121 — se je rodil kmalu po letu 313, ko je cesar Konstantin v Milanu priznal kristjanom v rimskem cesarstvu svobodo in enakopravnost. Kot sin oficirja je stopil v državno vojsko in postal častnik gardne konjenice. Služboval je tudi na Francoskem in iz tistih časov je izročilo, kako je razpolovil svoj plašč, da je ogrnil siromaka. Tam je tudi postal kristjan. Pozneje je bil pomočnik škofa v Poitiersu, nazadnje pa po letu 371 škof v mestu Tours.

To je zunanji okvir njegovega življenja. V resnici pa je mladi jezdec mislil samo na to, kako bi se izkazal vrednega, da je spoznal božjo ljubezen. Ostal je do smrti kakor omamljen od misli, da se je Bog učlovečil, postal ubog zaradi ljudi, da jih obogati z dediščino pri Očetu, ki je v nebesih. Ljudje tistega časa so ga poznali in ljubili kot svojega očeta, ki je kot eden najrevnejših živel med njimi, se trudil, da bi povsod sejal seme miru in pomagal zmerom in povsod, kolikor je mogel . . .

In tak je ostal stoletja v spominu kristjanov kot usmiljeni Samaritanec, ki je delil z beračem svoj plašč, kot svetel zgled dobrega pastirja, ki je znal v največji notranji ali zunanji stiski pokazati svojo bratovsko ljubezen, izvirajočo iz Boga. Na tisoče cerkva, samostanov, mest in gradov je dobilo po njemu ime . . .

Letošnje martinovanje je bilo v Biberstu blizu Solothurna. Ob številni udeležbi, domačih zvokih, pesmi in tomboli, je minilo v prijetnem razpoloženju.

V dobršem delu Srednje Evrope je sv. Miklavž najbolj priljubljen svetnik, ki ga s posebnim pričakovanjem sprejemajo otroci. Na slovenskih tleh mu je od vseh svetnikov posvečeno največ cerkva, blizu 200, je zavetnik ljubljanske nadškofije in posvečena mu je ljubljanska stolnica. Njegovo poslanstvo vseh časov je: biti prijatelj otrok in pomočnik vseh stiskanih in obupanih . . .

Tudi v Švici je obiskal slovenske otroke, majhne in velike. Bil je v Oltnu, Solothurnu in Zürichu. Povsod je bilo lepo. Večina otrok mu je kaj zapela ali povedala v materinem slovenskem jeziku, drugi pa so mu obljubili, da se bodo naučili do prihodnjega njegovega obiska. Zvedeli so, da je sv. Miklavž bil nekdanj tudi Miklavžek, takle fantek, kot so oni. In v šolo je hodil. Od tega časa je že preteklo velikokrat sto in sto

Posnetek z jubilejnega slovenskega romanja v Einsiedeln ob 20-letnici Slovenske misije v Švici 25. 9. 1988.

let. V šoli je bil tako priden, da je vse sošolce prekosil. Ko se je izšolal, je postal duhovnik. Takrat pa sta mu oče in mati umrla in mu zapustila veliko, veliko denarja. Vse njemu, ker je bil edini sin. Miklavž pa tega bogastva ni zadržal zase. Tako je sodil, da ni prav, če ima kdo veliko bogastvo, drugi pa so revni. Zato je ves podedovani denar delil in delil revnim družinam, bolnikom, beračem . . . Še današnji Milavž obdaruje na svoj god pridne otroke . . . in ker v enem večeru ali dnevu res ne more obhoditi vsega sveta, zato pa staršem naroča, naj pridnim otrokom za njegov god in v njegovem imenu poskrbe za prošene darove . . . Miklavž pa vse to staršem povrne z blagoslovom iz nebes!

Marsikoga pa je objel spomin na otroštvo, tiso lepo, neoskrunjeno, ko so naša srca, katerih se še ni dotaknila hudobija sveta, drhtela v pričakovanju Miklavža in trepetala pred parkeljmi . . . Tega sveta ni več. Življenje in tujina sta naredila svoje. Ostal pa je spomin, lep in svet, spomin na dobrotne roke staršev, na njihovo zlato srce, ki je tudi v najtežjih časih znalo obdariti in razveseliti, da so se otroške oči zasvetile in zaiskrile . . .

slovinci ob meji

KOROŠKA

Slovensko stalno gledališče iz Trsta je 8. dec. gostovalo v celovškem Mestnem gledališču. V režiji Maria Uršiča so igrali Cankarjevo Kralj na Betajnovi. — Katoliška mladina je izdala poseben priročnik za voditelje otroških skupin Skupaj se veselimo. — V Slomškovem domu v Celovcu je bilo 18. nov. zborovanje koroških Slovencev, na katerem so se izrekli za solidarnost s „slovensko pomladjo“. Izdali so tudi posebno izjavo. Na zborovanju sta govorila predsednika odbora za varstvo človekovih pravic Igor Bavčar in urednik revije „2000“ Lojze Peterle, oba iz Ljubljane. — Najstarejši aktivni župnik Nikolaj Marktl v Rožeku je 5. dec. stopil v devetdeseto leto. — V Slomškovem domu v Celovcu je referat za žene pri Kat. delovnem odboru pripravil adventno srečanje žena. Po maši je o moder- ni revščini govoril predsednik koroške

Caritas dr. Omelko. Popoldne je predavala o delu z jetniki, ki so bili predčasno izpuščeni, ga. Helena Breitfuß-Valesko. — Glavna urednica Kärntner Kirchenzeitung je bila od leta 1981 Marija Halmer. S 1. decembrom jo je nasledil dr. Michael Meir. Posebnost odhajajoče urednice je bila v tem, da se je naučila slovensko in tudi vedno zagovarjala slovenske pravice. — Dr. Andrej Kajžnik je bil 21 let generalni prefekt v dijaškem semenišču na Plešivcu. Bil je tudi profesor verouka na gimnaziji. V začetku decembra so se poslovili od njega. Postal je župnik v znanem Bad Kleinkirchheimu. — Na Koroškem so 12. nov. ustanovili Slovensko gospodarsko zvezo. Za predsednika je bil izvoljen komercialni svetnik Franc Rutar iz Dobrle vasi. — V Žvabeku je kat. prosvetno društvo Drava priredilo 26. nov. Koroški večer. Bil je dvojezičen. Iz Frantschacha je prišel mešani pevski zbor, iz Borovelj pa ansambel Drava. Nastopila sta tudi domači otroški zbor in pevsko instrumentalna skupina Žvabek.

GORIŠKA

V Doberdobo so 12. nov. obhajali 80-letnico ustanovitve Kmečko-obrtne hranilnice. Ustanovili so jo pristaši Slovenske kmečke stranke. — V soboto, 19., in v nedeljo, 20. novembra, je Zveza slov. kat. prosvete v Gorici pripravila Cecilijanko 1988. Koncerta sta bila v goriškem Avditoriju. Sodelovalo je 21 zborov, med drugimi tudi Gallus iz Koroškega in dva zbora iz Nove Gorice. 30 let že prepevajo pevci in s pesmijo kličejo: „umreti nočemo!“ — Za pevski zbor Fantje izpod Grmade in deklški zbor v Devinu je bil 13. november vesel dan. Zbora sta dobila lastne prostore v nekdanjem rastlinjaku, ki je stal na dvorišču otroškega vrtca. S prostovoljnimi delom in podporo dobrotnikov so rastlinjak tako uredili, da imajo dvoranico z 80 sedeži, sejno sobo in še kletne prostore. — V Štoblanu v Benečiji je 21. nov. praznoval 80-letnico župnik Mario Laurencig. Vernost in narodna zavednost vernikov sta bili glavni skrbi v njegovem duhovniškem življenju. — V Don Boscovi ulici šteje 3 slovenski duhovniki leta 1895 kupili stavbo, namenjeno diakom iz podeželja in ga imenovali Alojzijevišče. Letos so ga podrli. Leta

1936 je prišel v vojaške roke. Po vojni je zavezniška uprava dovolila uporabo stavbe za študente, lastnik je pa ostal stari. Ker ni skrbel za obnovo, je stavba propadla. Tam bodo sedaj zgradili karabinjersko vojašnico. — Zveza slov. združenj iz Celovca je organizirala obisk svojih članov in sodelavcev. 25. okt. je bilo 40 Korošcev na obisku v Gorici. Bili so gostje Kmečke banke.

TRŽAŠKA

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu je na Martinovo obhajalo 40-letnico delovanja. Proslava je bila v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu. — V veliki dvorani Kulturnega doma v Trstu so 8. dec. obhajali 100-letnico Ciril-Metodove šole v Trstu. Šola je začela delovati 15. okt. 1888 pri sv. Jakobu v Trstu. 23. sept. 1930 so jo fašisti zaprli. — V okviru Slovenske krščanske socialne zveze je leta 1948 nastala tudi Slovenska prosveta. Tako praznuje ta letos 40-letnico življenja. Začela je s prosvetnimi večeri, ki se še danes

vršijo v ulici Donizetti v Trstu. — Pri sv. Justu v Trstu je bila 13. nov. škofova maša za Slovence kot zahvalna maša za zemске pridelke. Škof Bellomi je v pridigi poudaril, da so Slovenci del in obogatitev tržaške Cerkve. — V Kulturnem domu v Trstu je Zveza cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem priredila 27. nov. Revijo pevskih zborov. — Na Bazovici so v novembru priredili Slomškov dan. Udeležil se ga je tudi postulator za proglasitev škofa Slomška med blažene, ravnatelj Slovenika prelat dr. Jezernik, ki je o Slomšku tudi predaval. — Prelat dr. Jezernik je obiskal tudi študente učiteljskega A. M. Slomšek v Trstu. — V Trstu izhaja že dolga leta mesečnik Mladika, ki prinaša zelo zanimive in aktualne članke. Mislim, da bi morali tudi zdomski Slovenci bolj posegati po tej reviji, zlasti tisti, ki imajo študirajočo mladino. — Slov. samostojno gledališče v Trstu je naštudiralo Čehovega Striček Vanja. V decembru je predvidenih sedem predstav, ki bodo v Kulturnem domu v Trstu.

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

V letu 1988 so v Avstraliji obhajali 200-letnico, kar so prišli prvi evropski preseljenci v to deželo. Prav tako je to leto preteklo 40 let, odkar so se začeli po vojni naseljevati rojaki, ki so bili v zaveznjskih vojskah. Pridružili so se jim kmalu tudi begunci iz raznih taborišč iz Avstrije in Italije. — Kmalu za ljudmi so prišli tudi prvi slovenski duhovniki. Prva dva sta bila „Dahauca“ p. Klavdij Okorn in p. Beno Korbič (1951—1953) iz Lemonta na prošnjo škofa dr. Gregorija Rožmana. Iz Kitajske je prišel nato p. Rudolf Pivko. Leta 1955 je prišel p. Bernard Ambrožič in deloval do leta 1972, ko je zbolel za rakom. Leta 1956 je prišel iz ZDA p. Bazilij Valentin, ki še sedaj deluje v Melbournu. Leta 1961 je prišel p. Odilo Hajnšek do leta 1965. Zaradi bolezn

je moral takrat z delom končati. Leta 1963 je prišel p. Valerijan Jenko, sedanji duhovnik v Sydneyju. Od 1975 do 1980 je deloval p. Filip Ferjan. Vse te duhovnike frančiškane je posredovala kustodija sv. Križa v Lemontu. Leta 1969 so začeli prihajati patri iz Slovenije: od 1969—1980 p. Stanko Zemljak, od 1975—1979 p. Lavrencij Anžel, od 1983 do 1984 p. Bernard Goličnik, od leta 1980 naprej p. Janez Tretjak, od 1982 naprej p. Ciril Božič in od dec. 1986 naprej p. Tone Gorjup. Poleg frančiškanov je kot potujoči misijonar deloval od leta 1952 do upokojitve koroški duhovnik dr. Ivan Mikula, ki je letos umrl. — Mrliške matice izkazujejo, da je od nov. 1987 do nov. 1988 umrlo 66 rojakov. Poleg tega še šest iz prejšnjih let, za katere misijonarji niso prej vedeli. — Na Keilorskem pokopališču (Melbourne) počiva že nekaj stotin Slovencev! Obisk pri skupnih molitvah na pokopališču je bil na prvo novembrsko nedeljo zelo velik. Za oskrbo slovenskih grobov so darovali 592 dolarjev. — Srebrni jubilej prihoda v Avstralijo, ki ga je leta 1988 praznoval v Sydneyju p. Valerijan Jenko

OFM, so kar trikrat obhajali. Najprej na mladinskem koncertu v Wollongongu, nato pa v Merrylandsu 23. in 30. oktobra. Pater je poleg rednega dela gradil tudi cerkev sv. Rafaela, ki jo je leta 1973 blagoslovil škof dr. Stanislav Lenič. — V Wollongongu je slov. društvo Planica pred petimi leti postavilo cerkev Vseh svetnikov, ki je podružnica Sv. Rafaela v Sydneyju. Na prvo novembrsko nedeljo so obhajali proščenje (žegnanje), najprej v cerkvi in potem v dvorani.

ARGENTINA

Na državni keramični razstavi v Bariločah je dobila prvo nagrado Slovenka Zalka Arnšek v oddelku za posode. — Pod Cerro Catedral (Bariloče) so bile 2. okt. slovenske tekme v slalomu. Skrb, da je vse pravilno teklo, je nosil prvi slov. Himalajec Dinko Bertonec. Prvi je bil Martin Bačar, drugi Andrej Bertonec, tretji Neško Razinger, četrta pa Nataša Marolt. — Dr. Andrej Fink je bil imenovan za rednega profesorja pravne fakultete državne univerze v Buenos Airesu. — V osrednji Slovenski hiši v Buenos Airesu so 29. oktobra imeli proslavo narodnega praznika. Glavni govornik Marjan Schiffrer je opozoril na dvojni jubilej: 140-letnica izjave za zedinjeno Slovenijo, ki so jo izdelali slov. visokošolci na Dunaju in 70-letnica, odkar so Slovenci izstopili iz habsburške monarhije in ustanovili državo Slovencev, Hrvatov in Srbov s predsednikom dr. Antonom Korošcem in sedežem države v Zagrebu (do 1. decembra 1918). — Na slovenski pristavi v Castelarju so 23. okt. priredili Pristavski dan. Po maši je bilo skupno kosilo, ob petih akademija z govorom predsednika Združene Slovenije in v režiji Miha Gaserja dramatisirano delo Jurčiča Jurij Kozjak, slovenski janičar. — Zvezni mladinski dan so priredili 13. nov. v Slovenski vasi. Začeli so ga z mašo, sledile so športne igre in kosilo. Za zaključek je bila slavnostna akademija s kulturnim programom. — V Bariločah so praznovali slov. narodni praznik 29. oktobra na Trgu narodnostnih skupin. Argentinski zastavi se je pridružila tudi slovenska. Rojaki v narodnih nošah so govorili o pomenu tega dne pred 70 leti, o Sloveniji in njenih problemih. Nastopili so tudi na bariloški radio-postaji. — V San

Ciril Žebot, Neminljiva Slovenija

Ciril Žebot, avtor knjig *Slovenija včeraj, danes in jutri* I (1967) in II (1969) je napisal novo knjigo o Sloveniji z značilnim naslovom — *Neminljiva Slovenija*. Obsežna knjiga, ki razmišlja o slovenskem razvoju od Majniške deklaracije do danes, je močno dokumentirana iz avtorjevih lastnih doživljanj in iz zunanjih virov. Zaključno poglavje knjige v strnjeni analizi obravnava današnjo Slovenijo, da najde odgovor na vprašanje, ali je Slovenija res že na tem, da v prehajanju iz preklincne liberalizacije v nepovratno demokratizacijo na zahodnem robu vzhodne Evrope postane „otok premožnosti in svobode v komunističnem morju revščine in zatiranja“, kot jo je označil evropski dopisnik uglednega ameriškega dnevnika *Christian Science Monitor*.

Nad 500 strani, barven ovitek. Cena vezane izdaje: US \$ 30,—, a. šil. 390,—, 36.000 lir, DM 77,—. Cena broširane izdaje: US \$ 20,—, a šil. 290,—, 26.000,— lir, DM 42,— (+ poštnina).

„Neminljiva Slovenija“ je neminljiv dar za slehernega Slovenca. Naročite jo pri Mohorjevi knjigarni v Celovcu (Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec/Klagenfurt, tel (0463)/56 5 15, telex 42 28 01, telefax 0463 / 051 62 57).

Justu so obhajali 32-letnico delovanja Našega doma. Proslava je bila povezana z zamenjavo dušnega pastirja. Namesto prelata dr. Starca je postal misionar g. Tone Bidovec. Po maši je bila dopoldanska akademija s petjem in govori. Popoldne pa so v režiji Frida Beznika igrali Sketovo Miklovo Zalo.

KANADA

V juniju je odletel kot laični misijonar v Zambijo župljan Marije Brezmadežne v Novem Torontu. G. Rudi Kus je dosegel pokojnino. Nekaj dobrega bi lahko še naredil in se prijavil p. Lovru Tomažinu, ki deluje v Zambiji. S seboj je prinesel dosti strojev, da bo lahko mizaril in popravil električno. — Na zahvalno nedeljo so pri Mariji Pomagaj v Torontu verniki darovali za lačne otroke 300 kg hrane in 2027 dolarjev. — Od 16. do 18. sept. so v župniji Lurške matere božje v Winnipegu obhajali 25-letnico župnije. Začetnik Misije je bil g. Jože Mejač, nato Ivan Plazar, ki mu je sledil Franc Letonja. Sedaj jo vodi g. Čarga. Zahvalno mašo je v nedeljo imel krajevni nadškof. Fant in dekle v narodnih nošah sta nadškofu podala 25 nageljev, ki naj simbolizirajo srca slov. vernikov in naj jih položi pred Marijo v glavnem oltarju. Seveda so pripravili tudi lepo slavnostno akade-

mijo. — Pri župniji sv. Gregorija v Hamiltonu so 17. in 18. sept. priredili Slomškov simpozij za Severno Ameriko. Iz Rima je prišel prelat Jezernik, ki je govoril o poteku beatifikacijskega procesa. Nedeljsko božjo službo je vodil torontski nadškof dr. Ambrožič. Simpozija so se udeležili Slovenci iz Kanade, iz Clevelanda in Chicaga. Tudi iz Slovenije so bili navzoči, med njimi urednik Družine, salezijanec Jože Zadravec, ki je imel tudi zanimivo predavanje.

ZDA

Društvo Triglav je v Triglavskem parku v Milwaukeeju organiziralo poseben piknik. Z njim so hoteli počastiti Vladislava Kralja in ženo Izabelo, ki že 25 let vodita tam slovensko radijsko oddajo. — Že 25 let deluje v Clevelandu ansambel Veseli Slovenci. — V Chicagu so mesec september posvetili svetniškemu kandidatu škofu Slomšku. Faro je obiskal tudi Slomškov postulator prelat dr. Jezernik. — V Slovenskem narodnem domu v Clevelandu je v septembru priredil koncert pevski zbor Fantje na vasi. — V soboto, 29. oktobra, so v Clevelandu imeli proslavo slov. narodnega praznika. Proslave se je udeležil tudi clevelandski župan Vojnovič. Župan je proglasil ta dan za slovenski dan v Clevelandu.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini?

● VSTAVI VEJICE, KJER JE POTREBNO!

- Prijel se je za ušesa nos in brado.
- Tudi Špela Primož in Jaka se bodo pripeljali.
- Danes bomo gledali Petrčkove poslednje sanje.
- Krpan je bil pameten močan in bister mož.
- Njihov pes je bil zelo majhen miren prijazen in ljubeč.
- Otroci so bili modri kakor starci.
- Andreja kriminalke kar požira.

● POSTAVI USTREZNO VELIKO ZAČETNICO IN KONČNO LOČILO!

- molči
- upihni svečo

- ali znaš voziti avto
- kam greš
- peter je nejevoljen
- ne vpadaj mi v besedo
- si se pri teti zakasnil
- jutri ne bomo mogli na ples
- kako si se pa našemil
- povej že vendar
- vsi so si oddahnili
- ne vpilj

● ZANIKAJ NASLEDNJE STAVKE!

- Račun je zelo visok.
- Oziraj se po sosedu!
- Ali si že skuhala žgance?
- Srečal sem jo v mestu.
- Kostanj bodo posekali.
- Ali si že prebral Našo luč?

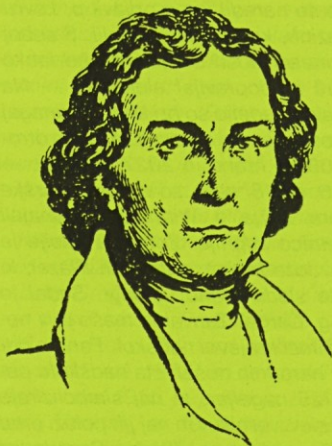
FRANCE PREŠEREN

Je največji slovenski pesnik. Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem, umrl pa 8. februarja 1849 v Kranju.

Šolal se je v Ribnici, Ljubljani in na Dunaju, kjer je končal pravo. Šele zadnja leta pred smrtjo je dobil samostojno odvetniško službo v Kranju. Prej je moral zaradi svobodomiselnosti služiti pri drugih. Posebno ga je prizadela neuslišana ljubezen do Primčeve Julije in prezgodnja smrt prijatelja Matija Čopa.

Prešeren je v svojih pesmih v prelepi obliki izpovedal najgloblja čustva, tehtna spoznanja in visoke misli o

življenju, človeku, ljubezni, pesniškem poklicu, domovini in svetu. Vrh njegovih pesmi je Sonetni venec, posvečen izvoljenemu dekletu in domovini, in Krst pri Savici, ki poveljuje odpoved sebi v delo za druge.

- Šofer se je oziral na prometne predpise.
- Zapri okno!

● VSTAVI V STAVKE GLAGOLE, KI SO MED OKLEPAJI — SEVEDA V PRAVI OBLIKI!

- Vrat nisem odprl (moči).
- Povem ti zadnje novice (moram).
- Blaž napiše domačo nalogo (ne hoteti).
- Ali nista tega prej naredili (moči)?
- Janez je bil prvi v razredu (hoteti).
- Stric ne bo šel na tekmo (moči).

● NAREDI IZ NASLEDNJIH BESED VELELNE STAVKE!

- Jure (obleči) nove hlače
- Jera (postreči) že vendar gostom
- Marta (ostriči si) že lase
- Peterček (opazovati) promet
- Miha (iti) po časopis
- Majda (ne biti) tečna
- Tatjana (pogledati) tistegale psa

● NASLEDNJE LJUDSKE PRIMERE UPORABI V STAVKU!

Črn ko vran, bel ko zid, rdeč kot kuhar rak, čist kot studenčnica, sinje kot nebo, jasen ko ribje oko, svetel ko sonce.

● NAREDI IZ NASLEDNJIH BESED VPRAŠALNE STAVKE!

- Ti (gledati) vsak večer televizijo
- Tine (iti) v mesto
- Midva vsak večer (brati) roman
- Vi vedno (pomagati) mami
- Dušan (upati si) zvečer ven
- Ti (povedati) nam novice
- Nekdo je potrkal.
- Boštjan je dobil nov kasetofon.
- Tatjana, pojdi z menoj!
- Zapadel je sneg.
- Brat je pri vojakih.
- Gledal si tekmo do konca.
- Lotiš se kakšnega dela.

● UREDI STAVKE TAKO, DA BODO SMISELNI!

Lisica žvrgoli. — Zlate ribice brcajo žogo. — Drobni slavček ukrade kokoš. — Žoga je lesena. — Naš dojenček žaga drva. — Odpadlo listje raste. — Drevo gnije. — Matevžkov oče spi v zibki. — Miza je mehka. — Osa je plaha žival. — Srna je nadležna. — Otroci plavajo v akvariju.

• **IZ VSAKE SKUPINE BESED NAREDI STAVEK!**

- Boštjan zvezek na klop položiti
- Mica redno voziti se na trening
- otroci brcati žogo na travnik
- midva s kolo peljati se na izlet

• **DOPOLNI GLAGOLE Z DOPOLNILI NA VPRAŠANJA!**

- _____ ste pomagali _____
kdo ali kaj? kdaj? komu ali čemu? koga ali kaj?
- _____ se menijo _____
kdo ali kaj? kdaj? kdaj? o kom ali čem?
- _____ opazuje _____
kdo ali kaj? koga ali kaj?
- _____ ni prišel _____
kdo ali kaj? kam? zakaj?

• **SPREMENI NASLEDNJE STAVKE V VPRAŠALNE, VELELNE IN ŽELELNE!**

- Stric pripoveduje o domu.
- Miha je prinesel v šolo psa.
- Kristjani gredo ob nedeljah v cerkev.
- Tomaž gladko bere.
- Jure bo popravil avto.
- Zvečer gledamo nadaljevanko.
- Janja bo pospravila klet.
- Branko se pri jedi lepo vede.
- Smeti vržem v smetnjak.

• **STRNI PO DVA STAVKA V ENEGA!**

- Sposodil sem si detektivko. Bila je napeta.
- Andrej se je pripeljal k nam z motorjem. Motor je bil čisto nov.

- Na trgu je rastle košata lipa. Bila je zelo stara.
- V mestu sem srečal znanca. Bil je močno utrujen.
- Oče mi je kupil računalnik. Ima nemajhno spominsko zmogljivost.
- Sosed je prodal stari avto. Bil je karamboliran.

• **VSTAVI VEJICE, KJER JE POTREBNO!**

- Ne zanima me zbiranje znamk ali značk.
- Bogdan ti nepridiprav kaj si mi jo zagodel?
- Ne Francek tega mi ne boš več počel!
- Ja moj ljubi prijatelj tako se stvari vrtijo!
- Ti zajec ti me imaš za plašnega?
- Hej kaj ste se poskrili plašljivci?
- No Jaka le spravi se iz postelje!

• **DOPOLNI STAVEK Z DVEMA PREDMETOMA!**

- Mama je ... dala ...
- Ded je ... pripovedoval o ...
- Tine je naučil ...
- Majda ni našla ... za ...
- Z ... sem se igrala ...
- Za vsako tujko ... boš moral pisati ...
- Brez brezove ... svojega ... ne boste dobro vzgojili ...

OKO

Nebo je jasno kot ribje oko. — Solze so ji stopile v oči. — Ima mačje oči. (= V temi dobro vidi.) — Čutil je njene oči na sebi. — Njihove oči so počivale na domači hiši. — Oči so ji uhajale proti oknu. — Njegovo oko se je ustavilo na njej. — Ni mogel odtrgati oči od nje. — Spogledljivo je zavijala oči. (= Pogledovala je.) — Bliskala, streljala je z očmi. — Prebadal ga je z očmi. — Na stvar gleda s treznimi očmi. — Oči so bile bolj lačne kot želodec. — Vsake oči imajo svojega malarja. (= Vsakdo ima drugačen okus.) — Fant je imel oči na pecljih. (= Je zelo radovedno gledal.) — Oči mečejo na sosedovo njivo. — Pogovoriti se iz oči v oči. — Na oko ni napačna. — Pogovarjala se bova na štiri oči. — Na lepe oči posoja denar. (= Brez zagotvila, da mu bo kdaj vrnjen.) — Metati komu pesek v oči. (= Prikriti mu resnico.) — Resnici pogledati v oči. — To je preveč na obeh. — Črno se mi dela pred očmi. — Zdaj gledam to z drugimi očmi. — Pred izložbo so ga bile same oči.

ocvirki

JANEZ JANŠA MILANU KUČANU

(odlomek iz pisma)

Moti me Tvoje stalno sklincevanje na odgovornost, ki naj bi jo imeli drugi. Nazadnje si uporabil celo termin „neodgovorno igračkanje z usodo“. Neodgovorno igračkanje z usodo ljudi bi partiji, ki jo vodiš, v desetletjih njene obstoja lahko mnogokrat pripisali. Posledice pa so že tu. Prepričan sem, da tvoja stranka v tem trenutku na svobodnih volitvah ne bi dobila potrebne večine. Prepričan sem tudi, da se Ti tega prav tako dobro zavedaš. Seveda pa zavedanje samo po sebi še ničesar ne spreminja.

Najbrž ni mnogo ljudi, ki bi dvomili o tem, da je bil ljubljanski proces uperjen proti liberalizaciji v Sloveniji in da je predstavljal le vrh ledene gore v seriji obtožb o kontrarevoluciji in podobnih. Toda če boste v tej političnosodni zadevi popustili na načelnih stvareh, kot sta ozadje celotne političnosodne zadeve in kršenje republiške ustave v zvezi z jezikom, potem je liberalizacije konec.

MLADINA, Ljubljana, 3. nov. 88/8.

BEDA SLOVENSKEGA DUHOVNIŠKEGA DRUŠTVA

Kar se tiče besednjaka, so vsi slovenski politiki (zdaj je v modi reči „legalno izvoljeni predstavniki slovenskega naroda“) vneti zagovorniki ustavnosti in zakonitosti. Vrh procesa krepitve oblasti je združitev najbolj pogostih pridevnikov novejše zgodovine, NARODNEGA in ZAKONITEGA, v besedni zvezi LEGITIMNI PREDSTAVNIKI SLOVENSKEGA NARODA, kot sopomenki za slovenske politike. Dobesedno jih je za take oklicalo PRAV Slovensko duhovniško društvo: „Odločno nasprotujemo sleher-

nemu namigovanju ali celo obrekovanju zakonito izvoljenih predstavnikov slovenskega naroda“ (DELO, 12. okt.).

Ob farsii, ki so jo — Stanovnik et comp. — uprizorili na volitvah člana predsedstva SRS, je njihov status „zakonito izvoljenih predstavnikov slovenskega naroda“ samo še slab štos. Partija se lahko še tako bahavo ponaša s sestopanjem z oblasti, dejstvo je, da njena krepitev ni le krepitev v narekovajih, je krepitev PARTIJSKE in ne DRŽAVNE oblasti.

MLADINA, Ljubljana, 3. nov. 88/9.

ZA POLITIČNI PLURALIZEM

Vsem, tudi partiji, je jasno, da tako kot doslej ne gre več naprej. Da mora priti do bistvenih sprememb. Bistvena sprememba od enostrankarskega sistema je večstrankarski sistem.

Kako to izvesti? V SZDL Slovenije se drenjamo vsi, komunisti in nekomunisti, demokrati, liberalci, starci in mladinci in še vsi vmes. Naj se torej iz nje rodi tisto, kar je že v njej, pa je omejevano: najprej Zveza mladine, pa še druge mladinske zveze in organizacije, nato še druge zveze: Kmečka zveza, Zveza demokratičnega ra-

zuma (v nastajanju), ki jo razumem kot Demokratično zvezo, itd. Nato bodo počasi nastale še druge zveze in organizacije, svobodni sindikati, vsak čas pod budnim očesom civilne družbe. Seveda je tu še Odbor za varstvo človekovih pravic, ki bi se moral takoj organizirati kot samostojna politična stranka.

In to je vse! Vse ostalo bi se potem odvijalo samodejno in ob kontroli javnosti. V svobodnem tisku in predvsem na svobodnih volitvah. Prej ko bo vodilna stranka to dovolila in omogočila, tem normalneje se bo ta zgodovinska sprememba dogodila. Zdaj je za to trenutek. Partija bi resnično dokončala in opravila svoje „zgodovinsko poslanstvo“, če bi razpisala svobodne volitve, zavedajoč se, da bi v tem primeru svojo absolutno politično moč izgubila, pridobila pa bi svojo (delno) legitimnost. Legitimnost se namreč preverja samo na svobodnih volitvah.

Spomenka Hribar

MLADINA, Ljubljana, 11. nov. 88/10.

IZ RODA V ROD

Potem ko je zvezni CK Državni založbi Slovenije prispeval deset mili-

Prvič se spomnili stalinističnih žrtev

Stanislav Klep iz Kranja in Spomenka Hribar iz Ljubljane sta z oglasom v ljubljanskem Delu povabila za 1. november ob 17. uri na ljubljanske Žale, kjer „se nas bo zbralo nekaj nekdanjih borcev NOV in kulturnih delavcev“, tudi druge, da se bodo spomnili „tistih, ki so izgubili življenje kot žrtve stalinizma in človeških zmot; vseh nekrivih ali krivih, obsojenih in neobsojenih, ki počivajo v nezaznamovanih

grobiščih in grobovih v slovenski zemlji, pa jim ozkost srca in duha okleva priznati pravico mrtvih in javni spomin“.

2. novembra je ljubljansko Delo objavilo poročilo o tem dogodku. Poročalo je, da je po 17. uri ležal pri glavnem prehodu iz starih Žal na nove venec, na čigar traku je bilo napisano „Žrtvam stalinizma in človeških zmot“ in da se je zbralo kakšnih 200 ljudi, ki so se prvič po

jard dinarjev za prvo knjigo zbranih del Edvarda Kardelja (skupaj 80 knjig), se omenjeni založbi ponuja enkratna priložnost. Ker na izdajo čaka vsega 8 naročnikov, lahko namesto Vojni štampari vso zadevo prepusti zanesljivim peresom menihov iz St. Gallena, ki bi večne misli za milijardo po izvodu z veseljem prepisali na pergament, DZS pa bi si mela roke ob dveh milijardah (10 — 8 = 2) nepričakovanega dobička.

MLADINA, Ljubljana, 11. nov. 88/14.

IZ ODGOVORA JANEZA JANŠA MILANU KUČANU

Čudi me, da Te najbolj moti dejstvo, da se nate obračam kot na človeka, ki predstavlja oblast. Praviš, da te vloge nimaš in je ne želiš imeti. Na načelni ravni lahko rečem, da je očitno protislovje v dejstvu, da predsednik edine dovoljene stranke v neki državi ali sistemu trdi, da ne predstavlja oblasti. Kdo pa jo potem? Če govoriš o sestopu z oblasti, potem pomeni, da na oblasti si, saj drugače z nje ne bi mogel sestopati.

... zagotavljam, da se kljub temu, da se z marsikatero potezo

(Tvoje) oblasti ne strinjam in da ne verjamem v pravljico o partijski prenovi in sestopu z oblasti, ne bom nikoli zavzemal, da se ta oblast ruši tako, kot je bila pridobljena, torej s

med vrsticami

(nadaljevanje s 13. strani)

vu, nikdar vselil. Zgradbo je odkupila za svoj generalni konzulat libijska vlada — hudobni jeziki trdijo, da šele potem, ko je bil Mikulić osumljen zlorabe oblasti.

Mikulić kajpada tudi oporeka trditvi, da bi imel v bosanskih gorah lovsko hišo. Poročevalci Sveta so lahko zanimali le delno potrdili: moderna lovška vila v bosanskem kraju Bugojno je zapisana na ime Rodoljuba Mikulića, t. j. arhitekta iz Sarajeva, ki je slučajno tudi sin ministrskega predsednika Branka Mikulića. Še več: poročevalci so ugotovili, da je vodna in električna napeljava priključena naravnost na zraven stoječo nekdanjo Titovo lovsko hišo. Dalje, da plačuje stroške za vodo

krvjo in nasiljem. Vedno pa se bom boril za kontrolo javnosti nad njenim početjem.

MLADINA, Ljubljana, 11. nov. 88/24.

in kurjavo za obe vili, zaradi enostavnosti, občina Bugojno iz javnega denarja.

Veliki lovec na jelene Renovica je naročil za svojo vilo v Neumu okroglo terasno mizo za šestnajst oseb in to iz marmorja z otoka Brača. Obrtniki, ki so se zmotili in na teraso postavili pravokotno marmorno mizo, so to napako potem, ko so bili nanjo opozorjeni, popravili. Vendar je za jugoslovanske občane, ki ob 250-odstotni inflaciji ne vedo več, kaj bi opoldne postavili na mizo, oblika mize njihovih vrhovnih funkcionarjev bolj akademsko vprašanje.

„Za privilegirance iz države in partije,“ piše beograjski NIN, „pomeni njihova mesečna plača le žepnino. Vse drugo dobijo v resnici brezplačno, na račun družbe.“

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 6. dec. 88/3.

vojni spomnili „vseh, ki so ostali brez pravice do zaznamovanih grobov: naj bodo to žrtve povojnih procesov, dachauskih procesov ali pa žrtve, ki so ostale na Golem otoku“. Za Delo ni smelo biti med žrtvami, ki so se jih spomnili, domobrancev, likvidiranih po vojni. To „pomoto“ je popravila z dopisom v Delu Spomenka Hribar z opozorilom, da so pri naštevanju v Delu izpadle žrtve povojnih množičnih stalinističnih likvidacij (troške, teharske... in druge), ki niso bile žrtve povojnih procesov in ki so tudi ostale brez pravice do zaznamovanih grobov. Omenila je še, da se bodo odslej ta srečanja vrstila na istem mestu

vse dotlej, dokler oblasti ne bodo dovolile dostopa do teh grobov.

Verski tednik Družina je o tem srečanju poročal še te-le poedinsti. Zbralo se je precej nad dvesto ljudi. Govorniki so se brez napovedi in ne da bi se predstavili, vrstili s kratkimi nagovori. Odvetnik in pesnik je povedal, da ima vsakdo pravico živeti in da mu te pravice ne sme vzeti nobena oblast. Časnikarka in publicistka je izrekla misel, da je treba mrtve spoštovati in se jih spominjati, ker bomo le tako v sebi utrdili usmiljenje z živimi. Publicist in kulturni delavec je dejal: „Državljska vojna bodi s tem končana!“ Kulturna delavka,

pisateljica, publicistka je povedala, da se prvič javno spominjajo žrtev revolucije in da oblast tega srečanja ni prepovedala, „na simbolni ravni je s tem trenutkom sprava z mrtvimi narejena“. Duhovnik je rekel, da je bil skupaj z vrnjenimi domobranci v škofjeloškem gradu in škofovih zavodih in da je bilo med njimi veliko svetosti. Potem je zmolil očenaš za vse, ki so padli v revoluciji. Neznanec je omenil, da se spominjajo tudi žrtev povojnih procesov, kot je bil Nagodetov, žrtev dachauskih procesov in žrtev, ki so ostale na Golem otoku.

Na koncu so vsi zapeli prelepo Lipa zelenela je.

oglasi

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni pust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zeto ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● Blizu Ljubljane PRODAMO dobro ohranjeno enonadstropno hišo s centralno kurjavo, garažo in vrtom. — Pismene informacije dajejo: Sestre potujoče misijonarke, Vir pri Domžalah, 61230, Maistrova ulica 22, Jugoslavija.

● Želim si dopisovati z rojaki po vsem svetu. Pišite slovensko ali nemško. Odgovoril bom na vsako pismo. Zbiram lepe znamke. Marcel Jacob, Postlagernd, D-8264 Waldkraiburg, BRD.

● Poceni PRODAM hišo, potrebno adaptacije, z vodovodom, centralno in 40 arov zemlje, ob asfaltni cesti na Kozjanskem. — Tel.: Kozje 063 / 781 - 021; Nürnberg 9949 / 0911 - 43 85 19.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

● V Ljubljani-Moste prodam dvosobno stanovanje: 57 m², centralna kurjava, kompletno opremljeno. — Interesenti naj v Nemčiji kličejo tel. št. 0711 / 75 42 626 po 19. uri.

● Pri Krškem PRODAM vikend z vinogradom in sadovnjakom (6000 m²). — Informacije po tel. v Jugoslaviji 0038-061-485-681.

● PRODAM starejšo hišo hkrati z gradbeno parcelo z vsemi potrebnimi dokumenti ob asfaltirani cesti 5 km od Kamnika. Tel. v Nemčiji: 0 70 24 / 81 7 84.

● PRODAM novo prostorno hišo (150 m² stanovanjske površine), podkleteno, 2 garaži, vse opremljeno. Parcela 20 a. Sladka gora — Šmarje pri Jelšah. — Telefon v Yu 063 / 76 10 94, v ZRN 0711 26 12 93.

● POZOR, SLOVENCII! — ALPE-TOUR bo začel s februarjem redno voziti enkrat tedensko München-Ljubljana-Brežice, če bo dovolj interesentov. Kličite na številko 089 / 502 32 84 po 19^h.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

smeh je najboljše razkužilo za jetra

DA OB PRAZNEM ŽELODCU VPIJEŠ PRAZNE PAROLE, MORAŠ IMETI PRAZNO GLAVO.

„Ti se kar loči od mene! Samo dobro si zapomni, da take žene ne boš več dobil!“

„Upam.“

„DRAGI DRUGOVI PRVOŠOLČKI! JA SAM VAŠA NOVA UČITELJICA SLOVENŠČINE.“

V trgovini za tobak.

„Prosim vžigalice! A brž, se mi zelo mudi!“

„Nikar ne kričite! Kaj mislite, da sem gluha? Kakšne hočete: s filtrom ali brez?“

NIKAR SE NE BOJTE: MNOGO JIH PAZI NA NAS!

Na sodišču.

„Zakaj ste v soseda vrgli dva kamna?“

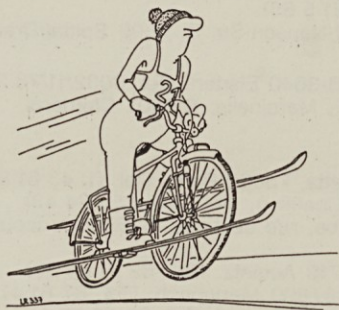
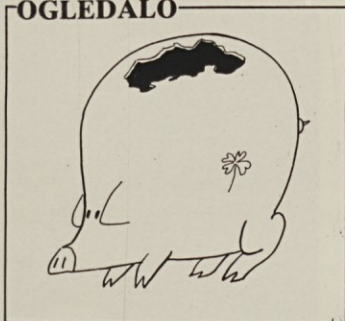
„Ker ga s prvim nisem zadel.“

ŠE VEDNO JE ZNOSNO, IZ PENZIONČKA IN VILE OPAZOVATI POPOLNO RAZSULO.

„Že pet let mi obljubljaš, da se boš z menoj oženil.“

„Seveda. Kako pa to, da mi naenkrat tega več ne verjameš?“

OGLEDALO

NE DVIGAJTE SIDER, LADJA JE ŽE NA DNU!

V krčmo priteče mož: „Ali je moja žena tukaj?“

„Ne.“

„Potem pa hitro eno veliko žganje!“

V PARTIJO VZAMEJO ŽE VSAKOGAR: PREDNOST IMAJO PROSTOVOLJCI.

Arabski emir zbere vseh svojih petdeset žená in jim pove: „Sporočam vam, da vas bom zapustil. Zaljubil sem se v drug harem.“

DELAVSKI RAZRED SE PELJE V RAJ V ŽIVINSKIH VAGONIH.

„Revmo sem dobil. Ali poznaš kakšno dobro zdravilo?“

„Jaz ne. Bom pa vprašal prijatelja, ki ima revmo že dvajset let.“

KAKŠNEGA REKTORJA PA IMAJO V MARIBORU? MISLI, DA LAHKO MISLI S SVOJO GLAVO.

Oče sinu: „Ali je učitelj uganil, da sem ti jaz napisal nalogo?“

„Ne. Rekel je pa, da sem vsak dan bolj neumen.“

DELAVEC NI VEČ NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO, SO GA ŽE PREVEČ OBRALI.

Neža hoče kupiti za psa latvico za vodo.

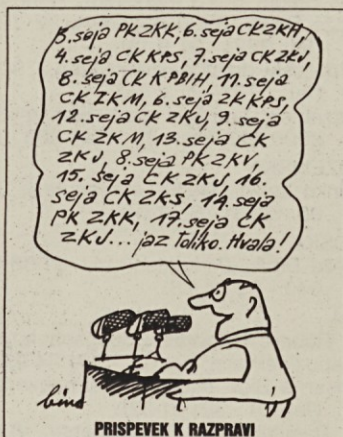
„Ali naj bo na njej napis ‚Za psa?‘“ vpraša prodajalka.

„Ni nujno! Moj pes ne zna brati, moj mož pa vode nikdar ne pije.“

KAKO LEPO JE BILO, KO SMO METALI LJUDI IZ PARTIJE! ZDAJ PA KAR SAMI IZSTOPAJO!

Moja žena je enkratna. Vesel sem, da ni dvakratna ali trikratna.

Z DELAVSKO PLAČO SI JE ŽE MARSIKATERI VODILNI ZGRADIL HIŠO.

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 35 64).

P. Andrej Krojež, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, 1000 Berlin 62, Kolonnenstraße 38. (Tel. 030 - 788 19 24).

Pisarna Slovenske misije: 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdähler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,

8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, CH-8052 Zürich. (Tel. 01 - 301 44 15).

Kapuzinerheim: Tel. 01 - 301 24 22 int. 22

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).